

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izkušnja vsak dan svojo izkušnjo modelje in pravnike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Piste in zaliva vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
četrt leta	7-50
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5 telefon št. 88.

Državni zbor.

Nedostopnost vlade premagana.

Dunaj, 5. decembra.

Zvečer je nastopil v parlamentu odločilni preobrat. Vlada, prisiljena po odločnem odporu slovenskih poslancev in zlasti po obstrukciji čeških radikalcev je naenkrat pozabila, da je še dopolnila označevala zakon za nespremenljiv. Grof Stürgkh je poudarjal, da je sicer pripravljen podati interpretirajoče izjave, ki bi naj pomirile bojazen slovenskih poslancev zlasti glede na vporabo § 1., da je nadalje pripravljen v posebni naredbi omiliti ostre določbe §§ 4., 6., 9., 27.—29., da pa na zakonu samem ni mogoče spremeniti niti pičice. Zakon, da spada med one, ki se morajo glasiti popolnoma enako s tozadevnimi ogrskimi postavami. Pa haš, ker se je vlada vedno preveč sklicevala na ogrski zakon, se je skrhalo njeno najbolj učinkujoče orožje proti parlamentu, namreč grožnja s § 14. Že večkrat se je baš z ogrske strani poudarjalo, da morajo biti »skupni« zakoni rešeni vedno popolnoma ustavno in da Ogrska ne more odobravati stališča, kakor da bi smela dunajska vlada to, kar je za Ogrsko sklenil budimpeštanski parlament, za avstrijske dežele kratkoročno izvesti s pomočjo § 14. In še nekaj: Lukacs, ki je s svojimi mamečkami rešil dalekosežno predlogo brez vsake težkoče, soglasno, se je bal, da bi boj v avstrijskem parlamentu imel tudi za njega slabe posledice. Kajti, če je avstrijska vlada primorana uvesti zakon proti parlamentu, s § 14., bo na Ogrskem reklo ljudstvo: »Glejte, avstrijski parlament je tako razupit in vendar ima stokrat več močnatosti, kakor na slavna »delovna stranka«, ki požira vse, kar se ji vrže.«

Pod pritiskom obstrukcije in po nasvetu Budapešte je grof Stürgkh naenkrat spoznal, da v »skupnih« zakonih vendar ni treba one »identičnosti« v predpisih, s katero je vedno vedno motiviral svojo nedostopnost.

Bistvenega pomena je, da se je vlada odločila razpršiti sumnje, da hoče zakon zlorabiti v politične svrhe s tem, da je pripravljena vstaviti v § 1. izrecno določbo, da se sme zakon v vojni služnostih uveljaviti le

»v slučaju grozeče vojne ali pa izbruhu vojne.«

Vlada je nadalje pripravljena izvršiti različne spremembe v zakonu samem ter poleg tega omiliti nekatere določbe naredbenim potom: Situacija je po teh izjavah grofa Stürgkha smatrati za znatno zboljšano.

Avstrijski interesi na Balkanu.

Grof Berchtold je pri delegacijah obravnavah močno naglašal, da se morajo avstrijski interesi na Balkanu varovati in on je s tem izrekom seveda imel prav.

V čem pa obstoje ti naši avstrijski interesi na Balkanu?

Ti so v prvi vrsti očitno gospodarski.

Po rusko - turški vojski iz leta 1877 smo mi imeli vsled ustanovitve bolgarske države in zasedenja Bosne in Hercegovine neizmeren gospodarski dobiček. Do leta 1878 je bila Avstrija po Savi in po Donavi skoro popolnoma gospodarsko ločena proti Bosni in proti današnjemu Bolgarskemu. Naši vojaki so kupovali leta 1878. pri maršu v Bosno že v Derwentu angleške vžigalice in drugo blago angleškega izvora, tako, da je to v srce bolelo vsakega dobrega avstrijskega državljana, katerih je prav mnogo takrat marširalo v Bosno. Pa ni čuda — železnice so bile takrat izdelane samo od Carigrada do Mitrovice, tako da je promet bil živahen od morja do srca Balkana. Avstriji nismo razumeli, da bi že davno poprej si zidali železniške zveze od naše meje proti jugu, ali da bi dogovorili s Turčijo ugodne carinske pogodbe.

Od leta 1878. naprej imamo mi tako v Bolgarijo kakor s Srbijo in osebno z Bosno in Hercegovino jako živo trgovino: Balkanske države so ustanovile civilizacijo v teh, turške jarma osvobodjenih deželah — in zdaj, ko bodo Turki kot vladajoči narod izginili tudi iz Stare Srbije in Makedonije in Tracije in če bog da, iz Evrope sploh, imamo samoumevno pričakovati, da bodo lepe dežele postale plodonosne in razumno kultivirane. 500 let so ležale opustošene, ker deloljubno kristijansko prebivalstvo ni smelo nič pridobivati in nič imeti, ko bi sicer Turki takoj vse

vzeli ali po pretiranih davkih ali celo z ropom; zdaj imamo pričakovati, da se bo v teh deželah z osebno varnostjo in varnostjo prometa tudi neizmerno hitro razvila trgovina in obrt.

Kdo je le bolj poklican se veseliti tega blaga, katerega bo kristjansko pravosodje doprineslo tem plodovitim krajem, pridnemu, dosti predolgo tlačnemu prebivalstvu, kakor mi vsi Avstrijci? Zdaj imamo že železnice, ki vozijo čez Balkan, imamo nastop od Jadranskega morja in čim bolj se bo razvila na Balkanu trgovina in promet, zidanje cest in železnic in čim bolj se bo razvila vožnja po ladijah in pripravljanje morskimi pristanišči na Jadranski obali, temvečjo korist bo od tega imela naša trgovina in naša obrt.

Te trditve so gotovo neovrželjivo resnične.

Sedanja balkanska vojna ne bo prinesla samo tamkajšnjemu prebivalstvu neizmeren dobiček, ampak tudi Avstriji, ravnotako, kakor so dobri uspehi vojne iz leta 1877. in 1878. nam donasale preobilnega dobička.

Dobro tedaj, veselimo se uspehov naših južnih sosedov, kajti, čim lepše bodo urejene tamkajšnje razmere, tem večji hasek bo imela tudi Avstrija. — Avstrijski — nemški in slovenski — obrtniki so že poslali deputacije na naša ministrstva z iskreno prošnjo, naj se ne bi nobena vojska začela in naj bi se skrbelo, da bo vojna na Balkanu kmalu končana, da bodo mogli naši obrtniki, kakor preje razpečavati svoje blago v Srbijo in v druge balkanske dežele.

Iz vsega tega pa sledi, da ima Avstrija največji interes, da se upelje kristjanski red na celem Balkanu in tudi v Albaniji. Tudi tam mora pravica in postava biti upeljana in izvedena za vse narodnosti enakopravno, a tudi tam se morajo zidati ceste in železnice in urediti luke na morskimi obali. To se mora zgoditi, Bog obvaruj celo Evropo pred tem, da bi tam glasoviti status quo prejšnjih časov se vzdržal in da bi se ponavljali tam rop, plenitev in preganjanje kristjanov, kakor dozdaj — kajti gotovo je, da se bodo tam razmere le še poslabšale, če bi se Albanija prepuščala sama sebi in če bi z ozirom na to, da je mohamedanizem s kulturo v najhujšem nasprotstvu, vse ostalo pri starem.

Kaj hoče naša diplomacija z geslom: Albanija mora postati samostojna?

Tedaj mohamedanska država celo z Albanci, ki so se skazali vedno kot najbolj divji od divjih mohamedancev! Ali namerava morda Avstrija polastiti se sama Albanije? To nam ne bi moglo nikoli ugodno biti, nikdo, ki pozna Albanijo, ne bi si mogel tega želeči, že zato ne, ker dežela zadaj za Albanijo ni v naših rokah. Ali bi mi smeli dopustiti, da bi se tam Italija vgnjezdila gospodarsveno in politično in da bi ona končno si osvojila Albanijo? Avstrija vendar nikoli ne sme dopustiti, da bi Italija segla na kaki del Balkana!

V čem obstoji tedaj avstrijski interes, da bi Albanija bila neodvisna in da bi ostala turška? Ta interes je le fantom, ravnotako, kakor se je evropska diplomacija sama izdala največjo spričevalo duševne nezmožnosti s tem, da je nadkriljevala Turčijo in jo vzdrževala v Evropi pod geslom, da se mora pridržati status quo! Trditve, da se morajo avstrijski interesi varovati z osnovo samostalnosti Albanske, tedaj s pridržanjem prelubega statusa quo, je tedaj popolnoma nerazumljiva.

Poglejmo si še vprašanje morskega pristanišča. Avstrijski diplomati pravijo: Srbija ne sme imeti luke na Jadranskem morju, to je baje proti avstrijskemu interesu.

No gospodarsko to gotovo ni proti našemu interesu, kajti Albanci sami bodo še manje, kakor prej Turki gradili ceste in železnice in luke, tudi ne bodo vpeljali rednega pravosodstva, — pri statusu quo na Albanskem bo Albanija ostala gospodarsko mrtva; ako pa pridejo Srbi, se bi to vse spremenilo takoj, trgovina, promet in blagostanje bi se takoj povzdignilo in mi bi imeli največji dobiček od vsega tega.

To je gospodarsvena stran — kako na je politična?

Ali bo to škodovalo Avstriji, ako se Srbija in sploh vse balkanske države razvijajo prosto?

Na to se more odgovoriti: da ali pa ne. To namreč odvisi le od obnašanja Avstrije.

V Avstriji vladajo na Dunaju nemški nacionalci, v Budapešti pa Madžari. Ti dve stranki določata avstrijsko politiko. Veliko vprašanje pa je, če ti dve stranki in njeni diplomati vedno to sklenejo, kar je najrazreši vso stvar sebi v prid. Kajti da ni izključeno, da se zasue kolo usode v njegovo škodo, je sodil Kovaček, ki je natanko pretehtal, kaj govori za njegov dobrobit in kaj ne.

S Krnavžljem se nista nič več dosti razumela. Kovaček se je zadiral vanj, če ga je še tako prijazno nagovoril in ko je prišel ta spet s ponižno prošnjo, naj bi mu prepisal novo lubezensko pismo, na Urško Blažon, nahlulil ga je Florjan, da takih flavz ne bo več spravljal na papir in da je že sit te bedarije.

»Zakaj mi odrekaš to uslugo?« vprašal je proseče prijatelj, »ko si mi dal roko, da mi boš pomogel do cilja.«

»Lóvi sam slepe miši!« zadrli se je Kovaček.

»Slepe miši? Ali jih nisi ti jel prvi lovit? Ti si povzročil, da sem se spustil v to sleparstvo.«

»Očitno ne potrebujem nobenih,« odvrnil je rezko Florjan, »za usluge bodi hvaležen, ne pa da zahtevaš vedno novih.«

»Torej te je volja, da pretrgam vse vezi z njo ali da ji povem vse, kar je eno in isto?«

»Stori, kar hočeš in sodiš, da bi bilo prav. Jaz kakor rečeno tvoje solzarije ne morem več prebavljati.«

S tem se je enkrat zmirom prenehalo prijateljstvo med Kovačkom in Krnavžljem.

bolj koristno za avstrijsko skupno državo, ali če menda ne sklenejo kaj takega, kar se smatra za dobro za njene strankarske namene. Iz madžarskih in nemških časnikov se vidi dovolj jasno, kako ti dve stranki obžalujeta, da so balkanski narodi podrli turško oblast. Ti stranki sta polni srda in bojazni zavoljo ojačenja Jugoslovancev na Balkanu; želi- jo kolikor mogoče omejiti moč Jugoslovancev, makar, da postane iz tega svetovna vojska. Imajo polna usta z albanskim vprašanjem in z vprašanjem morskega pristanišča, nikdo pa ne premisljuje o tem, če tudi Avstrija sama ima resnično gospodarski ali politični interes za pridržanje statusa quo na Albanskem.

Parola teh dveh vladajočih strank v Avstriji je, da zdaj, dokler je bolgarska in srbska armada še na jugu Balkana, se mora udariti po njih: »zdaj ali pa nikoli«. Interesi industrijelecev so pa drugi, ti in pa tudi vsa demokratska stranka v Avstriji in pa tudi vsi avstrijski Slovani mislijo nasprotno.

Sicer nikakor ne smatramo voditeljev Madžarov in nemških nacionalcev za tako neumnih, da ne bi sami dobro vedeli, da bi bila za Avstrijo največja nespametnost povzročiti svetovno vojno zaradi Albanije in zaradi morskih pristanišč. Njim je le za vzdrževanje svoje oblasti v Avstriji — ako pride Avstrija zaradi tega v nevarnost ali pa ne, jim je vseeno.

Kdo je le najhujše soobčutil smrtni udarec, katerega so dobili Turki v zadnjem mesecu?

Odgovor je mislim, ni pretežek: smrtni udarec najhujše soobčutila tista, katera se je dozda največ prizadevala vzdrževati in ojačiti Turčijo, — to je nemška država, ki je poslala toliko oficirjev v turško armado, ki je pošiljala topove in drugi vojni material, ki je gradila trdnjave na Turškem in ki je razširila v Mali Aziji in do Bagdada svoj vpliv tudi na očitno škodo za Avstrijo.

Nemčija si je hotela pridobiti za slučaj sile en milijon turških vojakov na jugu, zdaj pa vidi na jugu en milijon zbranih jugoslovanskih vojakov...

Daleč segajoča agresivna politika donasla vselej za tistega, kateri jo podvzame, najhujše nevarnosti seboj. Zaokroženje Nemčije po angleškem kralju Edvardu bi se menda

LISTEK.

Sleparska ljubezen.

Zavita prigodba. — Spisal Blaž Pohlín.

(Dolje.)

Prijateljica je objela Zofko okrog vratu, pogledala ji v oči in rekla s smehom na licih:

»Veseli me, da sem ti pomogla do sreče; pravijo, da je vsak zaljubljen človek srečen, vsaj domišljuje si, da je.«

Stisnila je k sebi in poljubila. Zofka je pa v teh besedah in tem objemu in poljubu občutila, kot bi jo prijateljica smatrala za otroka. Vendar tega ni hotela pokazati, ampak rekla:

»Kako se naj izmotam iz teh čudnih mrež?«

»Ostati mora pri dosedanjih razmerah. Tvoje ime je še vedno Urška Blažon in pisma, ki jih nameravaš poslati na Piščanca, ti bom jaz prepisavala. Ko se ljubezen utrdi, in se ti ne bo bati, da ti ljubeček uide s prvim prijaznim obrazom, mu pa povej vse po pravici. Ako je prava vajina ljubezen, ti ne bo zameril tvojega ravnanja. Drugače zdaj ni mogoče obrniti vse te reči.«

Zofka je uvidela, da je odvisna od prijateljstva in naklonjenosti Milke Burkeljce, zato ni ugovarjala njenemu predlogu. Vse njene srčne bolečine in težave, namenjene Krnavžlju, ji je vstrajno in vestno prepisavala prijateljica, ki je kajpada imela pri tem precej zabave, kot je imela vsak z zaljubljenici, če so mu znane podrobnosti iz njihovega lubezenskega življenja.

Usoda je hotela, da se je isti proces kot v Postojni izvršil tudi v Logatcu tisto nedeljo, ko sta se tam sešla Feliks Mrcina kot Anton Ropotec in Lucija Butara kot Francka Setina. Tudi ta dva sta se nesmrtno zaljubila drug v drugega, tudi izmed njiju si ni nihče upal povedati drugega svojega pravega imena iz strahu, da se razdere komaj vzklila ljubezen. Tudi tu sta si oba obljubila, da si bosta pismeno razkladala svoje srčne občutke in tudi pri njih ni bilo nobenega drugega izhoda, kakor da je Feliks Mrcini prepisaval ljubavna pisma, namenjena Amaliji Koželj kot Francki Setini, Srečko Strniša, Luciji Butari pa njena, ki so bila določena Feliks Mrcini kot Antonu Ropotcu, Amaliji Koželjevi.

VIII.

In zdaj prijatelj, poslušajte, kaj se je zgodilo!

Ko je Florijan Kovaček prepisaval ljubavna pisma Krnavžljevi, naslovljena na Urško Blažonovo, zdelo se mu je, da vsi tisti ljubeznivi izrazi gredo iz njegovega srca. Tuin tam je kako besedo zblabljal in se lepše izrazil, sploh gledal toliko na zunanjo obliko, da so bila njegova — Krnavžljeva pisma naravnost vzor ljubavnih pisem. In čim več njih je šlo skozi Kovačkove roke, tem bolj se je nagibalo njegovo srce k Urški Blažonovi. Ko je minulo par tednov, je bil Florijan že do ušes zaljubljen v ideal svojega prijatelja Krnavžlja.

Tedaj pa je začel črv ljubosumnosti razjedati Kovačkovo dušo. Urška Blažonova je pravzaprav njegova, to je Florijanovo, ker se je odzvala na njegov inserat. Da se je njegova ljubezen šele zdaj razvnela in raznetila, je čisto naravna stvar. Kdo se pa bo kot prvi dan zaljubil? Urška je bila od prvega trenutka Florijanovo in nikogar drugega. Ako si je zdaj Ivan Krnavželj jel lastiti neke pravice do nje, to ni v nobenem skladu s pravim prijateljstvom in je le znak, da je predobro človek oslu podoban.

Tako je modroval Florijan Kovaček, ko je sedel zvečer sam pri mizi in premišljal svoj žalostni položaj. Da ne more ostati pri obstoječem stanju, do tega zaključka je dospel po kratkem razmotrivanju, samo to mu še ni bilo jasno, kako naj

Gospodična Milka Burkeljca se je svoji prijateljici Zofki Zagon zvesto izkazovala kot vestna pomočnica. Dajala ji je dobre svete v njeni ljubezni in ker je bila že bolj izvežbana v teh rečeh, tudi sama večkrat sestavila kako pismo na Josipa Piščanca in ga za prijateljico temu odposlala. Zofka ji je bila polna hvale in hvaležnosti zato in prijateljici sta se vzljubili kot doslej še nikdar.

Nekega dne pa se je prigodilo Milki Burkeljci nekaj, kar ni ostalo brez posledic.

Ko je spet pisala za prijateljico ljubavno pismo na Piščanca, se ji je zazdelo, da ji nekaj mrngoli okrog srca. Sprva je sodila, da se je morebiti kaka živalica temne polti v svoji radovednosti izgubila tja, kamor tudi moški tako rad poseže; ko se je pa po natančni preiskavi prepričala, da je bila na napačni poti domnevanja, obšlo jo je spoznanje, da je drug vzrok okoli srčnega gomazenja. In ko je temeljiteje zasledovala ta pojav, stopila ji je rdečica v lice in ko je naslonila obraz v dlani, zdelo se ji je, da vidi v daljavi znano podobo. Zrla je natančneje in iz meglenega okrožja je stopila v razločni znanosti podoba Ivana Krnavžlja...

Tedaj je Milki Burkeljci jelo močnejše utripati srce.

(Dolje prihodnjé.)

nikoli ne bilo posrečilo, ako ne bi bila padla na Nemškem kočljiva beseda o »nemškem svetovnem gospodstvu«. — »Deutsche Weltherrschaft«. Umevno je, da je ta velepomembna beseda se smatrala kot veliko izzivanje... V prvi vrsti si želi tedaj Nemčija potlačiti Jugoslovane in Rusijo. Avstrija pa si nima tega želiti.

Avstrija se prav lahko vzdržuje — treba se je samo ravnati po vzoru švicarske države. Tam živijo Nemci, Italijani in Francozi v najboljšem sporazumu, nobeden od teh treh narodov ne želi prikloniti se k dotični nemški, italijanski in francoski državi in sicer za to ne, ker se jim dobro godi na švicarskem in ker vsi trije narodi uživajo na švicarskem popolnoma enake pravice.

Ako Avstrija osigura svojim Slovanom, ki so itak večina celega prebivalstva, popolnoma enakopravnost brez obzira na huronsko kričanje Madžarov in nemških nacionalcev — vsaj je zmirom mogoče vpletati kako pravično in naravno stvar, treba je k temu le trdo roko in vstrajnost — potem ne bo mogoče govoriti o gravitaciji avstrijskih Slovanov na inozemstvo in cesarska avstrijska država s svojimi mnogoterimi narodi more priti do miru in do polnega razvijanja — po nobeni drugi poti ne more priti Avstrija do blagorja in sreče — današnji dve vladajoči stranki ne bosta zmožni nadaljevati potlačenja Slovanov za dolgi čas.

Avstrija dozdaj še ni umela spoznavati gibanja vsakega časa in ni umela se spoprijazniti z nepremagljivim narodnim gibanjem in prevzletim vodstvom tega gibanja. Ona je dozdaj popolnoma zerešila svoj poklic na Balkanu: nadkrižovala je Turke proti Jugoslovanom in sedaj vladajoča stranka v Avstriji se hudo moti, če za sebe pričakuje iz prijateljstva z Albanci več, kakor iz prijateljstva z jugoslovanskimi državami.

Mi dozdaj še ne moremo natančno presoditi, če leži vodstvo sedanjega gibanja proti Jugoslovanom hodie v Berlinu ali na Dunaju in v Budapešti. Bog obvarni, da bi prišlo do svetovne vojne, vsaj vsi Avstrijanci sedaj nehudo trpijo ravno zaradi prijateljstva z Nemčijo, kajti to prijateljstvo je krivo, da sta Francija in Anglija odtegnili svoj denar in kredit, ne samo Nemški, ampak tudi Avstriji in da zdaj tudi avstrijski denarni zavodi hudo občutijo pomanjkanje denarja, tako, da zdaj prebivalci ne morejo dobiti večjih posojil iz hranilnic, tudi ne na najboljše hinote in da hranilnice v Cislajtiji — o Transilitaniji sploh ne govorim — zahtevajo za posojila do 6% obresti. Mi obžalujemo vse avstrijske kmete in obrtnike in sploh vsakega Avstrijca brez ozira na narodnost, ki potrebuje denar na posojilo. Že zdaj, ko še davno ni dognano, če pride do svetovne vojne, so začeli pogubljivi urni na razne posebne na hranilniške denarne zavode na Nemškem in Galiskem — kaj še — če bi se res začela svetovna vojna.

Upano, da se ne bo posrečilo vladajočima strankama v Avstriji nas zaplesti v svetovno vojno zaradi »lepih oči« Alhancev.

1/10 prebivalstva želi mir, vsaj imajo delavni narodi v Evropi dovolj prostora in hrane, tudi se lahko pošteno preživijo povsod zunaj države.

Vojna donaja nekončno nesrečo in bedo, ne samo za premaganega, ampak tudi za zmagovalni narod. Tudi prebivalstvo Nemčije je na svoji veliki večini gotovo proti vojni.

Želimo, da vladajoči krogi delajo v smislu teh nazorov.

Vojna na Balkanu.

Balkanska zveza.

Iz Belgrada prihajajo vesti, ki se ne glase preveč ugodno za Balkansko zvezo. Te vesti pa še nikakor niso merodajne za nadaljni razvoj dogodkov. Govori se pač, da bo Grška izstopila iz Balkanske zveze, pa govorilo se je tudi že, da je Grška že izstopila. Te vesti so se izkazale kot neresnične in najbrže se bo tudi ta zadnja vest izkazala samo kot skromna želja nekaterih nemških listov in gostilniških politikov. Razumljivo je, da se Grška ni priklonila premirju, to pa je v interesu Grčije same, kakor tudi Balkanske zveze. Dokler je Grška s Turčijo v vojni, lahko prepreči, da pošlje Turčija vojaštvo, municijo in živila iz Male Azije čez Egejsko morje. V toliko je nadaljevanje vojne s strani Grške v interesu cele Balkanske zveze. V interesu Grške same pa je, da se ne sklene premirja s Turčijo, ker je njena vojska v Albaniji najbolj zaostala izmed vseh armad balkanskih držav. Janine, ki jo hoče dobiti Grška v svoje roke, še niti oblegati ni-

so začeli in mnogo je Grški tudi na tem, da obdrže zasedene otoke, eventualno, da si pridobijo pogajanja tudi nekaj otokov, ki jih je zasedla Italija za časa italijansko-turške vojne.

Med tem, ko se pripravljajo druge balkanske države na mirovna pogajanja, nadaljuje Grška svoje operacije ob Epirski obali. Glavno je seveda že zamudila. Ustavila je sicer avstrijski parnik »Graf Wurmbrand« in ga preiskala po vojni konterbandi. Našli niso na parniku ničesar in vendar je bil tam Izmail Kemal, najdragocenejša konterbanda, ki bi jo bili mogli Grki dobiti. Izmail Kemal je izstopil v Draču in iz Drača se je napotil v Valono, kjer je proklamiral neodvisnost Albanije. Dasiravno ta proklamacija sama ob sebi nima mnogo pomena, vendar se govori danes že tudi v večjih listih tako, kakor bi stali pred kakim gotovim dejstvom. To je večjega pomena za Albanijo, kakor proklamacija sama. Če bi se bilo posrečilo Grški preprečiti proklamiranje neodvisnosti, bi to bil vsekar lep uspeh.

Sedaj bombardirajo Grki neutrjeno mesto Valono. Blokada Valone bi zadostovala, ker Valona ni utrjeno mesto in se ne more braniti proti grškim vojnim ladjam. Poveljnik grške vojne ladje pravi, da je streljal na mesto, ker so bile tam razobešene neznane zastave. To je bilo predvčerajšnjem. Včeraj pa sta pripluli pred mesto dve grški vojni ladji in iz Rima se poroča, da sta obstreljevali mesto. Neki šrannel se je razletel med avstro-ogrskim in italijanskim konzulatom. Vsled panike, ki je nastala v mestu, je odposlal Izmail Kemal parlamentarje, katerim pa je poveljnik grške ladje odgovoril, da ima povelje to albanско mesto, ki leži v turški pokrajini, blokirati. Mesto naj se preda Grški, ter bodo razdelili potem Grki z Albanci bratovsko. Nato sta se odpeljali obe grški vojni ladji. Izmail Kemal je takoj protestiral proti takemu postopanju pri velesilah in v Atenah.

»Messaggero« pravi k temu, da more tako postopanje Grške izzvati intervencijo Avstro-Ogrske in Italije.

Grška tedaj nadaljuje vojno med tem, ko se pripravljajo druge balkanske države na mir.

Srbija ho odposlala k mirovnim pogajanjem v London najbrže tudi svojega pariškega poslanika dr. Vesniča in znanega geografa profesorja Zvičaja. Bivši bolgarski ministrski predsednik Malinov se je tudi izrazil zelo optimistično glede miru.

Upati je, da se bo balkansko vprašanje rešilo na vsestransko zadovoljnost.

Kolera.

Romunski list »Adeverul« poroča, da je iz zelo zanesljivega vira, da so te dni konstatirali v Sofiji pet slučajev kolere. Za kolero zbolelo so takoj izolirali, tako da se ni bati epidemije. V bolgarski armadi pri Čataldži kolera ne nastane, pač pa vlad tam legar in griza. Število zbolelih vojakov presega 15.000 in se pojavlja zelo občutno pomanjkanje zdravnikov.

Nezavzete turške trdnjave.

Iz Carigrada prihaja vest, da odpošlejo od tam danes prvo proviantno kolono proti Odrinu. Brez dvoma je, da ta kolona ne bo dospela pred Odrin pred 14. t. m., to je 10 dni po sklenjenem premirju, kakor je to določeno v protokolu. K temu pripominja bolgarska brzojavna agencija, da določa drugi člen protokola o premirju popolnoma natančno, kako in kdaj smejo oblegane turške trdnjave dobiti provijant. Ta določila izrecno prepovedujejo poveljnikom obleganih trdnjav, da se ne smejo založiti z živili in municijo.

Pred Skadrom je že izšel kratki ukaz, ki zapoveduje, da morajo Črnogorci ustaviti vse sovražnosti proti Turkom v Skadru. Kljub temu nadaljujejo Turki streljanje, ker ne vedo še ničesar o premirju. Vrše se sedaj posvetovanja, kako naj bi se snoročilo poveljniku Skadra, da je sklenjeno premirje. Sporočil bo to najbrže poslanik kake nevtralne velesile.

Vprašanje Skadra in njega priklonitve k Črni gori smatrajo vsi črnogorci krogi za pogoj povečane in neodvisne Črne gore.

Romunska.

V oficijoznem članku piše »Rumaine«: Sedanjim mednarodni položaj je rodil potrebo, da stopi Romunska v stadij akutnega militarizma. Zdi se, da se bo ta stadij v kratkem pričel. V vladnih krogih se govori, da bo vladna predložila zakonodajnim korporacijam zakonski načrt, ki določa veliko efektivno zvišanje romunske armade. V včerajšnjem ministrskem svetu se je sklenilo, porabiti za sedaj

za povečanje romunske vojske morarice 30 milijonov frankov. Ob enem je vzel ministrski svet na znanje, da je Romunska naročila 4 vojne ladje in sicer dve v Londonu, dve pa v Gdanskem. Stroški za te vojne ladje znašajo 20 milijonov kron. Prestolni dvor, s katerim bo otvorjen državni zbor, se bo pečal izključno le z zunanjim položajem in bo obsegal, kakor se zatrjuje, zelo važna sporočila.

Poročali smo že, da se bodo vršila 10. t. m. v Bukarešti povodom obletnice zavzetja Plevne, vedažna posvetovanja, katerih se bo udeležil tudi predsednik bolgarskega sobranja, Danev. Rusko vojaško deputacijo, ki bo izročila kralju Karlu maršalsko palico ruske armade, bo vodil veliki knez Nikolaj Mihajlovič.

Štajersko.

Štajerski deželni šolski svet je v zadnji svoji seji imenoval suplenta Alojzijo Lebar pri Veliki Nedelji za definitivno učitelico istotam, provizorično učiteljico pri Sv. Florjani Franciško Grlic za definitivno istotam; dalje so imenovani definitivna učiteljica v Spod. Poljskavi Marija Goričan za definitivno učiteljico na Pristovi; nadučitelj pri Sv. Stefanu Pavel Flere za nadučitelja v Letušu; proviz. učiteljica v Mozirju Helena Goričan za definitivno istotam in prov. učiteljica Amalija Gnus v Zagorju za definitivno istotam. Pomožna učiteljica za ročna dela Marija Iglar v Ribnici je imenovana za učiteljico ročnih del. V začasni pokoj je stopila učiteljica v Šmartnem pri Slovenjgradcu, Marijana Vrečko.

Trbovlje. V nedeljo, dne 8. decembra se vrši na Vodah v dvorani gosp. Forte ob 4. popoldne ustanovni občni zbor »Trboveljske podružnice slovenskega planinskega društva«. Na sporedu je tudi zanimivo skiptično predavanje. Pričakuje se od strani Trboveljčanov mnogobrojne udeležbe. — Pripravljalni odbor.

Iz Celja. Rezultat zadnjih deželnozborskih volitev iz l. 1909 kaže vso neizmerno smešnost štajercijanskega širokoustenja o slovenski deželnozborski politiki. Takrat niso dobili štajercijanci v mestni in trški skupini nobenega, v splošni skupini nobenega in v skupini kmečkih občin celih 724 glasov. V tej skupini so pa dobili slovenski narodnjaki 7708 in slovenski klerikalci 19.576 glasov. Skupno so dobili pri deželnozborskih volitvah leta 1909 slovenski narodnjaki 12.239, slovenski klerikalci 32.373 in »deutschfreundlich« kandidati — 724 glasov! Ta rezultat kaže vso prežalostno politično brezpozornost štajercijancev na Spod. Štajerskem. — Ako prištetemo k »deutschfreundlich« glasom še nemške in renegatske (da je to treba ločiti, kaže dejstvo, da so pravi Nemci postavili v celjski mestni skupini številne kandidate), dobimo komaj skupno 7367 glasov napram 44.612 slovenskim. Pravica, ki se deli nam Slovincem v spodnještajerskem vladaju, seveda hoče, da imajo ti Nemci in renegate 6, oziroma 8 deželnih poslancev, Slovinci pa komaj in komaj 13. Brez te krivične nemške pomoči pa so štajercijanci prave ničle in nimajo glede avtonomije Spod. Štajerske pravice niti besedice govoriti. Vlada iz tega lahko vidi, kako smešno je, če gotovi štajercijanski ljudje govorijo »v imenu slovenskega ljudstva na Spod. Štajerskem.« Gremo tudi z Ornikom staviti groš proti resničnim prebitkom ptujske mestne uprave, da pri prihodnjih deželnozborskih volitvah ne bo nič bolje. Saj se dandanes že najbolj zabiti hribovec sramuje šnopsarske štajercijanske družbe. To je dejstvo, ki ga najbrže težje upikovanje »Štajerca« v »Slovenski Narod« res ne more izpremeniti.

Iz Celja. Pri Miklavževem večeru v »Sokolskem domu« v nedeljo, dne 8. decembra, se bo kazalo 181 skiptičnih slik o letošnjem prvem vseslovenskem sokolskem zletu v Pragi. Predaval bo o tem zletu starosta celjskega »Sokola«, brat Josip Smertnik.

Iz Celja. (Naše gimnazijsko vprašanje.) Prvo branje provizorija je končano, ne da bi se bil oglasil k besedi kak slovenski državni poslanec iz Južnega Štajerja in bi na najodločnejši način posvaril vladu, da se vendar ne sme celjskega gimnazijskega vprašanja rešiti na ta način, da se da Nemcem vse, kar zahtevajo, Slovincem, ki tvorijo ogromno večino prebivalstva na Spod. Štajerskem, pa nič. Spodnještajerski slovenski krogi bi to novo krivico avstrijske naučne uprave čutili tem huje, ker podpira ista kar dve novi nemški dvorazredni trgovski šoli v Celju. Če bo šlo to tako naprej, bodo dobili celjski Nemci res še obrtno šolo — najbolje kar via

facti na ta način, da jo bo ustanovilo mesto, subvencionirala pa z ogromnimi vsotami država — Slovinci pa se bodemo še nadalje potikali s svojimi mladino v takih pasjih luknjah kakor je slovenska deška šola v Celju in tlačilo gimnazijsko mladino v nepravilno zasebna poslopja. Da se državni poslanec za Savinsko dolino ne briga za vse te razmere in jih celo nalašč prezira, to je vzbudilo celo v najzmernejših celjskih Slovincih hudo nevoljo.

Iz Središča. (Zveza narodnih društev) priredi v nedeljo ob 6. zvečer v šolskih prostorih javno ljudsko predavanje. Govori gosp. Miloš Stibler iz Celja o zgodovini Jugoslovanov in o vzrokih ter posledicah sedanje balkanske vojne. Z ozirom na zanimiv predmet je pričakovati mnogoštevilnega občiska.

Iz Ivanjkovec pri Ormožu nam pišejo: V soboto dne 30. novembra so se vršile v naši občini ponovno občinske volitve, ki pa niso na dosedanjem posestnem stanju obeh strank nič spremenile. Nasprotno nam občinsko predstojništvo tudi tokrat ni izvršilo vseh priprav za volitve docela nepristransko. Pri volitvah samih pa je še pomagal gosp. župnik Bratušek, ki so ga polivali v bogoslovju z mrzlo vodo (mož že ve, zakaj), z znanimi krščanskimi predstvi »pravični« stvari do zmage. Naprednjaki smo dobili v 3. razredu 20, nasprotniki 29, v 2. razredu je bilo razmerje 5 in 8, v prvem razredu pa smo zmagali s 5 proti 3 klerikalnim glasovom. Napredna kontrola, katere bi se pristaši gosp. župnika iz umljivih razlogov tako radi znebili, ostane torej še naprej v našem občinskem odboru.

Iz Maribora. »Sokol« v Mariboru in »Podravska podružnica slovenskega planinskega društva« v Rušah sta sklenila iz važnih vzrokov opustiti svoj, na dne 11. januarja 1913 določeni planinski ples, na kar opozarjate hudom slovensko okoliško prebivalstvo.

Slomškova slavnost v Mariboru. V nedeljo, dne 15. t. m. priredi Slovenska čitalnica s prijaznim sodelovanjem vseh narodnih društev v Mariboru veliko Slomškovo slavnost v vseh prostorih Narodnega doma. Ta slavnost bo nekaj impozantnejša, kar kaže tudi vsopred, ki je zelo obširen. Prva točka sporeda je velika godbena overtura z dvojnimi orkestrom pod vodstvom g. prof. Berana. Kot druga točka se vzpirajo krasna igra »Betlehemske pastirje«. Na to slavnostni govor predsednika čitalnice s krasno živo sliko Slomška. Nadalje je na sporedu še mnogo krasnih pevskih in godbenih točk. M. Slomšek si je kot dolgoletni delavni in častni član Slovenske čitalnice pridobil jako veliko zaslug in zato je tudi dolžnost slovenske čitalnice, da proslavi njegovo delovanje. Slavno občinstvo pa prosimo, da poseti to slavnost v največjem številu, posebno ker je namenjen čisti dobiček za prepotrebno dijaško kuhinjo v Mariboru. Začetek slavnosti ob 4. popoldne. Predprodaja vstopnic v trgovini V. Weigl, Gosposka ulica.

Aškerčeva slavnost v Šmarju pri Jelšah. Ob priliki Aškerčeve slavnosti v Šmarju pri Jelšah bo vozil poseben vlak ob 1. ponoči iz Šmarja na Grobelno, tako da bodo mogli uporabiti vsi udeleženci na slavnosti vlak južne železnice proti Celju. Isti poseben vlak se vrne nato v Šmarje kamor dospe nekako ob 2. ter odleže nato lahko goste proti Rogatcu.

Iz Ptuj. Na prošnjo ptujske Narodne čitalnice predaval bo dne 15. t. m. g. vseučilišni profesor dr. Matija Murko iz Gradca »o balkanskih narodih«. Zanimanje za to predavanje je že sedaj zelo veliko, to tem bolj, ker je g. predavatelj naš rojak, znan po svoji učenosti. Da se omogoči udeležba tudi kmetkemu ljudstvu iz okolice, vrši se predavanje popoldne ob pol 4. in sicer v veliki dvorani Narodnega doma. Priprani smo, da pridejo poslušati zanimivo predavanje tudi gostje iz Maribora, Ormoža, Slov. Bistrice, Središča itd., ker je železniška zveza zelo ugodna. Odbor Narodne čitalnice vabi vse narodnjake k mnogoštevilni udeležbi.

Drobne novice. Vpisali so v imenik odvetnikov v področju graške odvetniške zbornice dr. Iv. Zabukovška, odvetnika v Šmarju pri Jelšah. — Nove javne telefonske postaje so otvorili v Lipnici, Spielfeldu, Štrasu, Ernovžu, Sl. Bistrici in v Konjicah. — Iz Gradca. Uradni list naznanja, da so določeni roki za sodnijske izpise v mesecih februarju, juniju in oktobru. — Iz Slov. Bistrice poročajo: V soboto je zgorelo v Pokošah domovna župana Pogorevca. Županova žena je pri tem požaru zgorela. Sum požiga leti na nekega Kočnika, ki je zazgal sosedom iz maščevanja, ker njemu zavarovalnica ni hotela izplačati polne zavarovalnine. — Iz Celja.

I. a. Porotno sodišče je obsodilo 32-letnega postopača Alojzija Bevca zaradi raznih tatvin v celjski in šentjurski okolici na 6 let težke ječe. Bevc je bil zaradi tatvine že 13krat kaznovan. — Iz Maribora. Porotno sodišče je obsodilo 26 let starega pomožnega uradnika Južne železnice Antona Rakuša zaradi poverbe denarja pri podpornem društvu južnoželezniških uslužbencev na 7 mesecev težke ječe. Rakuša je na zelo prefrigan način osleparil društvo za okroglo 4500 K. — Iz Celja. Natakarič Sribar je ukradel neznan tat iz kovčega zlato uro z veržico v vrednosti 140 K. — Imenovan je okrajni sodnik dr. Anton Torgler v Celovcu za svetnika deželnega sodišča v Mariboru. — Iz Maribora. Tu je umrl po daljši boleznivi bivši agent, gosp. Avgust Weigl. — Iz Celja. Klerikalci prirede dne 15. decembra »pri Belem volu« javni politični shod, na katerem mislijo razpravljati tudi o celjskem gimnazijskem vprašanju.

Koroško.

Ponesrečena lovca. Iz Spodnje-ga Dravograda poročajo, da sta se ponesrečial v tamošnjem hribovju dva lovca, in sicer trgovec in občinski svetnik v Dravogradu David Manhart in posestnikov sin Jakob Brandstätter. Lovila sta v visokem revirju in v neki kotlini jih je presegel velik plaz, ki je oba lovca podsil. Ker se nista lovca vrnila, so jih šli iskat in so našli oba pod plazom mrtva.

Zapuščena ljubica - vdova. Pred stanovanje svojega bivšega ljubimca Romana Burgerja v Beljaku je prišla zvečer okoli 8. bivša njegova ljubica in spet nevesta 34letna vdova Neža Schatzmayerjeva iz Volšperka. Zahtevala je z osornim glasom, da naj jo puste v njegovo stanovanje. Ker ji vstopa niso dovolili, je začela Neža razgrajati. Potokla je vse šipe, zmerjala Burgerja in vpila med drugimi: »Pridi ven, če imaš korajž, še danes boš mrzel.« Končno je prišla policija, ki je hudo Nežo odstranila.

Kako priti do čevljev? V čevljarsko prodajalno Josipa Kotera v Celovcu je prišel že o mraku srednje star možki. Bil je čedno oblečen, samo čevlji so ga kazili. Sezul je stare čevlje in začel pomerjati nove. Bil je zelo izbiren. Končno so mu vendar eni ugajali, samo malo nerodno je hodil v njih. Pravi mož, poskušal jih bom na tlaku in stopi pred vrata. Pred nosom je zaprl prodajalca vrata, čevlji so se obnesli in tat je izginil.

Primorsko.

Iz politične službe. Računski oficijal A. pl. Helldenfeld je imenovan za računskega revidenta; račun-ska asistenta Fanc Bandel in H. Castellani sta postala račun-ska oficijala; za račun-ska asistenta pa je imenovan računski praktikant S. Kovač.

Nevarni ljudje? V Vipavi so aretirali na ukaz vojaškega poveljnika nekega kmeta domačina in nekega slovenskega trgovskega potnika. Trgovski potnik je napravil kupčijo, šel je s kmetom v gostilno in tam pri vinu pisal svoje naročilo. Veseli kmetič, njegov spremljevalec in sopivec, pa je pravil sopivcem, ki so se nabrali slučajno v precejšnjem številu v gostilni, da vpisujejo gospod imena onih kmetov, ki bodo šli Srbom pomagat. Seveda se je kmetič šalil. — Med pivci je bil tudi neki vojak, ki je takoj hotel ovaditi nevarna človeka častnikom. Sledila je aretacija, ki je povzročila veliko vznemirjenja in po končani preiskavi še več veselja, ko je izvedelo občinstvo, na kako nedolžno šalo veselega kmetiča se je vsedel ovaditelj.

Slov. akad. fer. društvo »Balkan« priredi v nedeljo, dne 8. decembra v veliki dvorani Nar. doma v Barkovljah otvoritveno veselico barkovljanske ljudske knjižnice. Pri veselici sodelujejo: gca. A. Janova, pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah, pevski zbor akad. fer. društva »Balkan« in vojaški orkester 32. pešpolka. Začetek točno ob 5. popoldne.

Nezvest portir. V Trstu so aretirali portirja hotela »Vanoli« Tomaža Pirkerja, ker je poveril gospodaru 819 K.

Kolera v Trstu? Trst je vedno v nevarnosti, da zanesejo v mesto potniki, ki prihajajo iz vseh delov sveta, kako kužno bolezen. Tako so že opetovano zanesli potniki v mesto kolero, ki je napavila mestu dosti nepravil in občutno škodo. Vendar se je do sedaj še vedno posrečilo zdravstvenim oblastim, ki imajo v tem ozirju jako težko nalogo, da so obvarovale mesto te grozne nesreče. Posebne pozornosti pa je treba sedaj, ko se je posebno dvignil promet z Orientom. Včeraj se je pripeljal v Trst 23letni Emanuel Protiva iz Prage, ki se je vkrcal v Solun. Ko je

šel v Trst, je nenadoma obolet in ni znaki so kazali, da ima kolero. Vredli so ga takoj v bolnišnico za epidemične bolezni. Po natančni preiskavi se je končno dognalo, da možna kolera, marveč neko drugo židno bolezen, ki kaže iste znake kot kolera.

Evropske prometne zveze in Trst. Tržaška direkcija drž. železnice, da se je razpravljalo na evropski konferenci glede vozniških redov na poletno sezono 1. 1913 med drugim sledi: Ureditev zveze London - Trst, jutranja zveza Trst - Cerinjan - Benetke, in nova zveza bravelj Monakovo (ob 7. uri 5 minut) - Trst - Solnograd - Beljak - Jermenice - Ljubljana (ob 5. uri 53 min. - polodnevna, St. Peter - Reka - Opatija ob 9. uri 54 min. zvečer).

Tržaška porota. Včeraj se je vrnila obravnava proti izdajatelju lista «Coda del Diavolo», Viktorju Cuttinu, zaradi razžaljenja časti potom tiska. Toži ga goriška banka Friulana, ki je sedaj v likvidaciji in kateri je list očital nečastno in nerealno gospodarstvo. Vsi poskusi sprave so bili zaman. Končno je Cuttin izjavil, da nastopi dokaz resnice in je predlagal v to svrhu celo vrsto prič. Senat je sklenil, da se obravnava v svrhu novih preiskav preloži. Pri nadaljnji obravnavi proti Sturm, so bile glasljane še nadaljne priče, izmed katerih pa nihče ni mogel potrditi, da je res Sturm udaril Misleja. Porotniki so vprašanje glede težke telesne poškodbe soglasno zanikali, nakar je bil Sturm oproščen.

Dnevne vesti.

+ Najnovejši trapisti. Najnovejši vojaški zakoni, ki jih je vlada predložila državnemu zboru, so nekažnja strašnega. Prebivalstvu, zlasti se kmečkemu in delavskemu prebivalstvu, pa tudi vsem drugim - slojem - nalože ti zakoni grozna bremena. Tako hudi so ti zakoni, da so se jim uprli še največji vladni mameluki in skušajo izposlovati vsaj nekaj olajšav. A med tistimi, ki so nastopili proti tem zakonom, ni bilo slovenskih klerikalnih poslancev. Vse mogoče stranke so se uprle vladi, samo slovenski klerikalni poslanci, ki so sicer tako vneti, posebno za kmečko, ne delavsko ljudstvo, se niso niti oglašili, kaj še da bi se bili zoperstavili. Pred par tedni so ti poslanci še delali obstrukcijo, razsajali v parlamentu in grozili, da vse razbijajo - zdaj pa so sami opustili obstrukcijo in postali tako mirni in krotki, da niti ne kihnejo zaradi strašnega bremena, ki ga hoče vlada naprtili prebivalstvu. Vse prebivalstvo je razburjeno, klerikalni poslanci pa so se poskrili in se ne zganjajo, da bi branili ljudsko korist.

+ Vnebovpijoča brezvestnost. Krščansko-socialni «Grazer Volksblatt» in «Alldeutsches Tagblatt» sta razkrila nekaj, kar kaže naše državne, ki imajo patriotizem neprestano na jeziku in ki zahtevajo od drugih državljanov največje patriotske žrtve, v zelo, zelo čudni luči. Po imenovanjih listih posnemamo: «Upravičeno imenujejo borzo za neseliv barometer za političen in gospodarski položaj. Borzijanci so zelo tankočutni, oni slutijo približajočo se nevihto že v času, ko še drugi živijo v največji brezskrbnosti ali mirno spe. Borza ima pač zelo dobre stike s krmiljarji državne usode in s prvaki kapitala in industrije. Te vredilne moči so v stanu mnogo preje kakor drugi spoznati važne zveze in s tem tudi tok dogodkov. Ti, ki so o vsem poučeni, pa imajo tudi moč, da svoje znanje izkoriščajo in si s tem pridobijo na borzi veliko bogastvo. Zatrjuje se, da zlorabljajo gotovi državniki in visoki uradniki, ki natančno poznajo naše odnose s Srbijo in Rusijo, svoje uradno znanje za borzne spekulacije. Tako je pisal «Wiener Journal» v svojem borznem pregledu dne 1. decembra: «Borza ne more in ne sme ostati nedelavna in posledice tega so velika kurzna kolebanja, ki jih sedaj zaznamujemo dan za dnevom. Nadalje je gotovo zanimivo konstatirati, da marsikdo izmed onih oseb, ki sedaj odločujejo usodo naše monarhije, svoje znanje, kakor se zdi, izrablja na borzi, eno pa je gotovo, da se na borzi izve skoraj vse, še predno se je zgodilo.» Bilo bi naravnost žalostno, ako je res, da ekselence in ministri z vojnim ščuvanjem svojih listov spravljajo v skrbi vse prebivalstvo, dočim delajo sami v pričakovanju miru dobre kupčije in bogate. — Zdi se, da so poročila citiranih listov resnična. In če so resnična, potem bi bila pač vsa javnost upravičena, da se dvigne proti takemu pojmovanju patriotizma pri naših državnikih! Sto in sto milijonov narodnega imetja bo šlo sedaj rakom žvižgat in ribam gost, gotovi državniki pa si bodo zadovoljno gladili brade in spravljali v svoje žepe milijone, pridobljene igraje prav s to krizo!

+ Albanija — dedičina Italije. «Neodvisna» Albanija še ni gotova, in že se sklicuje Italija na svoje dedno pravo do Albanije. Sklicuje se na ponudbo kneza Bismarcka izza berlinskega kongresa. Kakor se poroča «Berliner Tageblatt» iz Milana, objavlja bolonjski «Resto del Carlino» nekaj pismov, ki jih je l. 1900 pisal Crispi Giovanni Codronchi in iz katerih je razvidno, da je l. 1878. ponudil Bismarck Italijanom Albanijo kot odškodnino za to, da so smeli Avstriji zasesti Bosno in Hercegovino, da pa zunanji minister Cairoli ni hotel sprejeti te ponudbe. Pismo so datirana z 17. in 20. aprilom 1900. Crispi pripominja v drugem pismu, da vprašanje k sreči še ni rešeno, ker berlinski kongres teh provinc ni popolnoma podvrget gospodstvu Avstrije, temveč ji je izročil njeno upravo. Bismarck in Derby sta predlagala, naj se da Albanija Italiji kot protutež za Bosno in Hercegovino. Čudno je, da «iredentisti Cairoli vsa tega ni razumeli.»

+ Obravnava proti jugoslovanskim dijakom na Dunaju končana. — Obsodba. Glavna priča policijski nadzornik Majer je izpovedal, da je šlo več dijakov po Kärntnerstrasse, ter klicalo proti Avstriji in za Srbijo. — Obsodba se glasi: Bukvič se obsodi zaradi razžaljenja Velikanstva na šest mesecev težke ječe. Obtoženci Simič, Dosen, Karaman zaradi hujkanja na 14 dni ostrega zapor. Enajst dni preiskovalnega zapore se jim vračuna. Obtoženec Stojić je bil obsojen zaradi hujkanja na 10 dni ostrega zapore, devet drugih obtožencev zaradi upiranja policiji na en teden dni, ki so jih pa že presedeli v preiskovalnem zaporu. Obtoženec Bulježević je bil oproščen.

— Avkcija slovenskih umetnin na korist »Rdečemu križu slovenskih balkanskih držav« se vrši v nedeljo zvečer v hotelu Tivoli pri prigrizkih mizah. Obenem se vrši koncert Slovenske Filharmonije. Pevske točke bodo izvajali domači umetniki. Naši slikarji in kiparji so v najplemenitejši namen podarili okoli 30 umetnin, ki bodo razstavljene v hotelu Tivoli v nedeljo dopoldne. Izključna cena za posamezno umetnino bo 2—10 K. Zeleti je čim največjega števila rodoljubnega občinstva.

— Važno predavanje. V prihodnjih dneh bo predaval urednik gosp. Rudolf Šega »O gospodarskih učinkih in posledicah vojne«. Predavatelj ne bo omenjal samo gospodarskih učinkov in posledic balkanske vojne, temveč bo na podlagi dejstev in veljavnih zakonov dokazal varnost naših denarnih zavodov za slučaj vojne.

— »Matica Slovenska« prične razpošiljati publikacije za 1912. leto še pred Božičem. Korporacije in posamezniki vabimo, naj stopijo v krog Matičinih članov, stare člane pa, ki še niso plačali udnine za leto 1912., prosimo najvljudneje, da to nemudoma store. Članarina znaša 4 K.

— Letošnji Miklavž. Ugodno vreme je provzročilo, da je bilo letos na Miklavževem semnju prav živahno življenje, zlasti snoči. Letos smo doživeli tudi nekaj novega: Miklavž se je moderniziral. Starodavna navada je, da se vozijo Miklavži s svojimi spremljevalci po hišah. Tudi letos so se vozili. Ena skupina pa se je vozila na dveh, s transparenti okrašenih avtomobilih. Miklavž na avtomobilu! Miklavž se je držal dostojanstveno, hudiči pa so divjali — ej, to je bilo veselje med mladino, ki je vriskaje drvela za hitrimi avtomobili. Vohče pa je bila kupčija za Miklavža prav slaba; dosti ljudi, ki so sicer potrebovali za Miklavža kupovali v prvih trgovinah, so se letos zadovoljili z blagom, ki so ga prodajali na Miklavževem semnju na Kongresnem trgu. Ni denarja!

— Vojaške vaje z avtomobili in motornimi kolesi. Rezervno častništvo in moštvo, ki namerava svojo orožno vaj do služiti s svojimi avtomobili, ozir. motornimi vozili, se ima najkasneje do konca decembra ustmeno ali pismeno zgledati pri domobranskem okrajnem dopolnilnem poveljstvu, odnosno pri pristojnem okrajnem glavarstvu ali mestnem magistratu v Ljubljani. V tej prijavi je treba natančno navesti tip in silo dotičnega vozila kakor tudi to, če pripada šofer v rezervno vojske ali domobranstva. Za obrabo avtomobila je določenih po 30 K, za motorna vozila pa po 6 K odškodnine na dan. Vojaška uprava plača tudi prevozne stroške, kakor tudi hrano za šoferja.

— Izbera čezstevilnih novincev. V kratkem posebna komisija izbere izmed službečih novincev čezstevilne novince, ki se po 10 tedenskem vojaškem izvežbanju uvrste v nadomestno rezervno. V prvi vrsti pridejo v poštev novinci, ki do uvrstitve v nadomestno rezervno nimajo popolne postavne pravice in če so sorodniki vložili prošnjo, da se njih sinove vpoštevajo pri izbihi čezstevilnih novincev. Rok za vlaganje prošnje je

sicer že potekel, toda z ozirom na to, da je vloženih malo prošnje, je domobransko ministrstvo odredilo, da se vpoštevajo tudi po roku vlozene prošnje. Na to opozarjamo s pripomnjo, da komisija uraduje še pred 15. decembrom 1912.

— Iz novomeškega frančiškanskega samostana. Tujakšnji frančiškanski pater o. Krisostom Wester, sin gosp. profesorja Avgušтина Westra, je postal posveten duhovnik in je nastavljen za kaplana v Lovranu.

— Železniški predor pri Ruprč vrhu prevrtn. Kakor se nam iz Novega mesta poroča, je bil te dni predor pod graščino Ruprč vrh srečno prevrtn. Predor meri nekaj čez 100 m dolžine.

— Usmiljeni račun usmiljenih bratov v Kandiji. Iz Novega mesta se nam poroča: Usmiljeni bratje v Kandiji so predložili porotnemu sodišču za razpravo o slučaju v Birčni vasi ubitega železniškega delavca Jožefa Leskovića sledeči račun: Rakev 15 kron. Nosači 12 K. Štolnina 4 K. Sveča za duhovnika 2 K. Ministrantje in križonosci 4 K. Utesilije 2 K. Zvonec 2 K. Grobokop 3 K. Preobleka in razsvetljava 9 K 80 v. Mrliški ogled 2 K. Snaženje mrtvašnice po raztelesenju 3 K. Torej skupaj 58 K 80 v. Ne da bi se spuščali v preiskavo verjetnosti posameznih točk, navažamo izmed njih le eno in sicer ono za grobokopa. Ta posel opravlja bolniški hlapec, ki je že itak plačan, a ker ima s kopanjem grobov veliko opraviti — temu je najboljša priča že prenapolnjeni novi del šmihelskega pokopališča — dobi za vsako novo jama 1 reci eno krono. Kateri »grobokop« spravi še ostali 2 kroni?

— V pojasnili Postojncanom. V Postojni so žrtvovali prebivalci vseh strank veliko za namene »Rdečega križa balkanskih držav«. G. blagajniku je izročil nabrani denar gosp. dr. Lavrenčič. — Iz tega razloga je l. blagajnik v svojem izkazu le — temu podal pobotnico s tem, da je v Postojni nabrano vsoto izkazal z besedami: gosp. dr. Lavrenčič izročil. — Ta gospod se torej ni »kitil s pavovim perjem«, kar lojalno pojasnjemo vsem častitim darovalcem — med temi tudi gosp. dopisniku »Slovenca«, ki omenjenega gospoda dr. vsled nepoučenosti napada.

— Zimski šport. Znižane športne vozne listke za športišče Bohinj, kakor tudi Bled, Kanjsko goro in dr., oddaja za letošnje zimsko sezono »Tourist - Office« deželne zveze za tujski promet na Kranjskem v Ljubljani (Miklošičeva cesta št. 6), na člane športnih in planinskih društev, ki se izkažejo z društveno legitimacijo.

— Elektroradiograf »Ideal«. Danes v petek, dne 6. decembra specialni večer s sledečim zanimivim sporedom: 1. Eiflov stolp. (Krasen naraven posnetek.) 2. Zmaj. (Humoristično.) 3. Dramatičen film. 4. Stric Knauser. (Krasna burka.) 5. Reja slonov v Indiji. (Velezanimiv film: kolorirano.) 6. Mukenpolne ure. (Italijanska pravna drama v dveh delih.) — Samo zvečer. 7. Zigoto v medenih tednih. (Velekomično.) Jutri v soboto, 7. decembra: 1. Požar Standard Oil Comp. v Ameriki. (Senzacionalno.) 2. Krst nadvojvode Franc Jožefa v gradu Wartholz. — 3. Vojni film. — 4. Drama na morju. (Učinkovitost Nordiskfilm C.)

— Pobegnil je Vinko Žganjar. 15-letni tesarski vajenec dne 23. novembra od svojega mojstra gosp. Martinca na Prulah v Ljubljani, neznan kam. Deček je primerno razvit svoji starosti. Obleden je v črne hlače s sivim jopičem, na glavi ima trakasto čepico. Ako ga kdo kje opazi, naj blagovoli takoj naznani mestni policiji.

— Priporočljiv prijatelj. Pretekli teden je prenočeval pri nekem trgovskem slugi v Rebru njegov prijatelj, 18letni brezposelni hlapec Feliks Ferkulj iz Struge, okraj Kočevje. Ko je sluga zjutraj odšel po svojem poslu, je Ferkulja sam ostal v stanovanju. Zvečer je pa sluga zapazil, da mu je bilo iz kovčega ukradenih 46 K denarja. Osumljenega Ferkulja je policija aretirala in izročila sodišču.

— Zaradi prepovedanega povratka je bil aretiran tujemu imetju zelo nevaren 43letni čevljar Karel Vesel, rodом iz Ribnice. Izročili so ga sodišču.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 20 Hrvatov in 8 Slovencev; iz Amerike je prišlo pa 15 Bolgarov; 15 Slovencev je šlo v Nemčijo; 40 Hrvatov pa iz Nemčije domov.

— Izgubljeno in najdeno. Posestnica Rozalija Unetič je izgubila črno denarnico s srednjo vsoto denarja. — Krojačev sin Slavko Ahčin je izgubil črno križast telovnik. — Dijak Ervin Damisch je našel črno boo.

— Na poštnem uradu na Cesarja Jožefa trgu je izgubil neki vojak nočno knjižico, v kateri je bilo 30 K denarja. Pošteni najditelj naj odda najdeno vsoto v našem uredništvu.

Društvena naznanila.

»Sokol L.« ima v soboto 7. t. m. svoj čajni večer v »Mestnem domu«. Pozabljeni del slov. naroda na Koroskem bo oživel v mičnih narodnih pesmih koroških Slovencev. Pel jih bo mešani zbor »Sokola L.« Društveni orkester poda več koncertnih komadov iz modernih skladb. Telovalci nastopijo s skupinami in podajo sliko vedno živahnega dela v telovadnici. Nastopijo tudi sokolski strežaji v jugoslovanskih narodnih krojih: čaj in kava bo običajna pijača. Po 10. uri ples.

Ljubljanski »Sokol« je priredil snoči v telovadnici »Narodnega doma« svoj običajni Miklavžev večer. Kakor vsako leto, tako je tudi letos ta prireditelj bila izborna obiskana. Občinstvo, odraslo in mladina, je nestrpno pričakovalo nastopa Miklavža, da razdeli med pridne in poredne, kar je zanje prinesel iz nebes. S sijajnim spremstvom je nastopil na okusno okrašenem odru Miklavž in deli darove, sprva otrokom, pozneje pa tudi odraslim. Kdor ni molil, pokoriti se je moral za svoj greh v družbi peklensčkov v peklu. Tudi sv. Anton je barantal po dvorani in ponujal svoj »šnoftobak«. Pri sklepnih besedah je toplo priporočal sv. Miklavž sokolskemu naraščaju pridnost, nato pa zopet za dobo enega leta izginil v nebesa. — Pri prireditvi je pridno igral salonski orkester »Sokola L.« pod spretnim vodstvom br. J. Počivalnika. Za dobro pijačo in jed pa je skrbela neumorno izborna kuhinja in klet ge. Dražilove.

Družabni in pesni večer priredi narodna čitalnica v Ljubljani to soboto, dne 7. decembra v društvenih prostorih »Narodnega doma«. Obisk obeta biti najboljši in ravnotako zabava. Vabljeni so vsi društveni člani, po njih vpeljeni gostje in vsi, kateri so dobili posebna pismena vabila. — Kdor bi želel prejeti vabilo, naj to sporoči društvu temu tajništvo v Šubičevi ulici 3, pritličje. Pismena vabila veljajo za vse prireditve v tej seziji. Pričetek sobotnega družabnega večera je točno ob pol 8. zvečer.

Pomen strokovnih organizacij je naslov predavanja, ki ga priredi izobraževalni odsek Narodno soc. Zveze v nedeljo, dne 8. t. m. točno ob 10. uri dopoldne v društveni čitalnici v »Narodnem domu«. Predava tovariš K. Černy. Narodno delavstvo in sploh vsi, ki se zanimajo za strokovno gibanje pridite in prinesite tudi prijatelje seboj. Posebno opozarjamo člane N. S. Z., da se predavanja gotovo udeležijo in delujejo za mnogobrojno udeležbo!

Narodno soc. Zveza priredi v nedeljo, dne 8. t. m. ob 2. uri popoldne sestanek pri g. Moharju v Spodnji Šiški. Opozarjamo članstvo, kakor tudi sploh narodno delavstvo v Šiški, da se tega sestanka gotovo udeležijo!

»Podpornega društva za učence c. kr. druge državne gimnazije v Ljubljani« občni zbor se vrši v nedeljo, dne 8. decembra 1912 ob 10. uri 30 min. dopoldne v posvetovalnici druge državne gimnazije z običajnim sporedom. Ker mora za sklepčnost petina v Ljubljani stanujočih društvnikov biti prisotna, se p. n. društveniki vljudno prosijo, da se sigurno udeležijo.

Društva mesarijev in prekaivalcev v Ljubljani naznanja slavnemu občinstvu, da se vrši v nedeljo, dne 15. decembra t. l. ob 11. uri dopoldne v praznovanje zadružne 25letnice slavnostno zborovanje v veliki dvorani »Mestnega doma«. Vsi prijatelji združbe se s tem vljudno vabijo na to prireditev.

Dolenjsko pevsko društvo v Novem mestu priredi svoj redni občni zbor, dne 14. t. m. 1912, v prostorih g. Windischerja v Kandiji, z običajnim sporedom.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Jutri v soboto (za abonente ne par) se prvič na slovenskem odru vprizori Zellerjeva lahkomelodijozna in velezabavna opereta »Ptičar« (Der Vogelhändler), ki je zaradi svoje nad vse ljubke muzike stalno na repertoarju vseh večjih odrov. V nedeljo popoldan bo (izven abonementa, za lože par) velika tujska — muzikalna predstava, pri kateri se »Ptičar« prvič ponovi. V nedeljo zvečer (par - predstava) se vprizori kratkočasna in uprav letos aktualna veseloigra »Napoleonov vojni načrt«, o kateri izpregovorimo kaj več jutri. Dejanje se nanaša na Napoleonove vojne priprave na veliki pohod v Rusijo l. 1812.

»Ptičar« Opereta v treh dejanjih. Besedilo snisala M. West in E. Held. Uglasbil Karel Zeller. Prvo dejanje. Baron Weps, knežji gozdar in lovec, prireja velik lov na divjega prašiča, kajti knezu se je zljubilo iti na merjasca. Na vso nesrečo pa v vsem obsežnem lovišču ni niti enega merjasca več, ker so jih občani že

prav vse postrelili. Župan in občinski svetovalci so v največji zadregi, končno se z Wepsom sporazumeje v tem zmislu, da spuste v gozd kolikor mogoče divjo — domačo svinjo; to naj knez ustrelj. Knez pa tudi zahteva, da se mu ob slovesnem sprejemu — vsakemu knezu se spodobj slovesen sprejem — pokloni častna devica, kolikor mogoče častna in deviška devica. Na vso nesrečo pa tudi takšne device ni dobiti. Zato se župan in občinski svetovalci z Wepsom sporazumeje v tem zmislu, da pred kneza postavijo kolikor toliko častno deviško vdovo. Toda usluga zahteva protiuslugo: če naj Weps Njegovi knežji Visokosti prikrje, kako ga varajo vdani občani, se pač zanje spodobj, da mu za to uslugo dajo primerno odškodnino iz občinske blagajnice: njegov nadebudni nečak, mladi gardni častnik grof Stanislav, je pri dvornem dineju zaigral večjo svoto denarja. To naj mu občina izplača. Pa mu jo izplačajo. — Adam, kmečki fant iz Tirolskega, trgovec s ptiči, ljubi poštarico Kristo. Ker se zaradi uboštva ne moreta vzeti, je pogumna Krista sklenila naprositi kneza, naj njenega Adama sprejme v dvorno službo. Čeprav je Adam zoper to, da bi zanj prosila ženska, je Krista vendarle prišla. Ker pa je knez nenadoma moral odpotovati v Köln in zato ni mogel priti na lov, izrablja navihani Stanislav položaj spretno zase in se izdaja za kneza. Župan in občani prevare niti ne slutijo, kakor je ni slutila Krista, ki jo je grofič Stanislav v avdijenci kaj milostno sprejel. Adam je seveda zaradi tega na moč ljubosumen na svojo Kristo in jo kaznuje s tem, da ji odpove svojo ljubezen. Obenem pa se čez glavo zalubi v kneginjo, ki se je preoblekla v kmečkega fanta, da laglje razkrinka varalico, ki se tako drzno izdaja za njenega moža. Kneginja je originalni Tirolec všeč, zato sklene, da je njegovo prošnjo uslišati. Adam naj postane knežji menažerijski nadzornik.

— Drugo dejanje. Adamova prošnja je uslišana; treba le, da zaradi forme napravi mal izpit. Dotična dva profesorja, nadvse komični figuri, imata nalog, da Adama na vsak način preineta skozi. Adam pa zdaj nič več ne mara za tisto službo in se pošteno trudi, da bi pri izpitu propadel. Pa nič ne pomaga: izpit je narejen. Adam je postal knežji menažerijski nadzornik. Kneginja razkrije nesrečni Kristi, da tisti, ki jo je sprejel v avdijenci, pravzagotovo ne more biti njen mož, marveč se je moral za kneza izdajati kdo drugi. — Kdo, naj Krista dožene na koncertu, ki ga Tirolci prirede došlemu dvoru. Ko bodo po napitnici dvorjani pred kneginjo defilirali, naj ji skrivaj dotičnika pokaze. To se zgodi; prevara je razkrita. — Tretje dejanje. Vse je očito. Adam se iz svoje ljubezni do kmetice-kneginje strezne, in ker vidi, da je Kristi delal krivico, ga kneginja z njo izlaha spravi. Službo ima tudi zagotovljeno, zakaj bi se torej na mestu ne poročila? Pa se poročita, ves sijajni zbor jima je za priče.

Literaren sestanek v »Matici Slovenski«. Prvi letošnji literarni sestanek se bo vršil dne 7. decembra t. l. (v soboto) ob 6. zvečer v prostorih »Maticе Slovenske« (Kongresni trg št. 7). Na dnevnem redu bo program za »Hrvaško knjižnico«, ki jo izdaja »Matica Slovenska«, in sicer na pr. vprašanja: 1. Ali naj »Matica« izdaja starejše »klasične« hrvaške pisatelje, ali pa moderne? — 2. Kako bi bilo s pesniško ali pripovedno hrvaško antologijo? — 3. Vprašanje hrvaško-srbskega slovarja in slovnice. — Na sestanek niso vabljeni le literati, ampak še prav posebe čitatelji, oziroma publika v širšem pomenu besede.

Književnost.

— Vsem dobrim. Napisal Jožef Ribičič. Založilo društvo za zgradbo učiteljskega konvikta. Cena 1 K 50 v, s poštnino 16 v več. Ta knjižica znanega mladinskega pisatelja obsega tri povesti z nekaterimi ilustracijami.

Vse tu naznanjene knjige se dobivajo v »Narodni knjigarni« Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Razne stvari.

*** Če je lopov v častniški uniformi...** Zgodila se je ta mična zgodba na cesarskem Dunaju, zgodila pa bi se dandanes lahko povsodi širom naše države. Pripetilo se je to dne 30. oktobra tekočega leta v hiši Breitensteinerstrasse št. 37. Stanovala sta tu dva enoletna prostovoljca. Imela sta slugo, ki ni znal dobro nemški. Imenovanega dne, ko prostovoljcev ravno ni bilo doma, se je pojavil v njiju stanovanju gospod, oblečen v uniformo konjeniškega ritmojstra. Sluga mu je sicer povedal, da prostovoljcev ni doma, toda ritmojster je izjavil, da je z njima prav dober prijatelj in da jih bo počakal na stanovanju. Sluga je na to peljal gospoda »ritmojstra« v sobo.

Gospod se je komodno vsedel v fotelj ter velel slugi, naj se odstrani, kar je ta tudi storil. Med tem je »ritmojster« strl v omari se nahajajočo kaseto ter si iz nje prilastil štiri dragocene doze. Na to se je spretno zmuhal iz stanovanja. Sluga, katerega mu se je »ritmojster« že takoj iz začeta zdel sumljiv, je opazil tatvino ter takoj skočil za lopovom. Na ulici ga je dohitel in prijel. Mahoma se je zbrala okrog obeh velika množica radovednežev. »Ritmojster« je kričal kakor besen in pozival okrog stoječe, naj ga rešijo iz rok »zblaznelega tučca«. In res, brihtni Dunajčani so navalili na reveža in ga je obdelavali s pestmi. Iz tega mučnega položaja ga je rešil njegov rojak čevljar Jože Varga. V tistem trenutku pa se je že pojavilo skrbeče oko postave v osebi nekega stražnika. Čim je zagledal gospoda »ritmojstra«, je takoj »spregledal« situacijo. Postavil se je v pozo in z vdano ponižnostjo salutiral gospodu »vojaškemu dostojanstveniku«. Na to je potegnil svojo bridko sabljico in naskočil slugo in Vargo, ker nista hotela gospoda »ritmojstra« izpustiti, marveč sta zahtevala, naj ga redar aretirira. Stražnik je upornike aretiriral, med tem pa je gospod »ritmojster« izginil brez sledu z ukradenimi štirimi dozami vred. Tako se je godilo dvema poštenjakoma revežema, tako pa lopovu, obledenemu v častniško uniformo anno domini 1912.

* **Žrtve moderne inkvizicije.** Z Dunaja poročajo: V Steinhofu je umrl mehtaritovski pater Rafael Barancz, ki so ga imeli mehtaritovski menihi leta in leta zaprtega v majhni celici, kjer je zblaznel in napol zginil. Značilno je, da ga niso obdurali. Pač ni bil navajen solnca, da je tako hitro umrl.

* **Nameravani atentat na smodnišnico.** — Napadalec - vojak na smrt obsojen in ustreljen. Iz Budimpešte poročajo: »Esti Ujsag« prinaša sledečo poročilo, ki pa še ni potrjeno. Pred par dnevi je neki srbski infanterist 61. pešpolka v Temešvaru poslal na neko addresso v Budimpešto sledečo brzojavko: »Jutri se bo zgodilo.« Poštnemu uradniku se je zdel vsebina brzojavke sumljiva. Obvestil je o tem svojega predstojnika ter sistriral brzojavko. Naslednjega dne so brzojavko izročili temešvarskemu kornemu poveljniku. V infanteristovem kovčegu so našli dve ročni bombi. Pred dvema vojaškima avditorjema iz Arada, ki sta prišla v Temešvar v svrhu preiskave, je vojak priznal, da je dobil bombe v ta namen, da bi razstrelil temešvarsko smodnišnico. Jokaje je vojak priznal, da ga je neki srbski pop v temešvarski okolici pregovoril, naj izvrši ta zločin, da bo dobil takoj po izvršenem zločinu 20.000 frankov od Srbije. Vojška avditorija sta si izprosil brzojavna navodila od vojnega ministrstva glede izvršitve vojno-pravnega postopanja proti infanteristu, ki ga je vojno sodišče obsodilo med tem časom na smrt s smodnikom in svinčencem. Na brzojavno odredbo vojnega ministrstva so smrtno obsodbo izvršili na dvorišču vojaškega zapora trije infanteristi. Ti trije infanteristi so bili nato takoj predstavljeni k trem različnim polkom, ki se nahajajo na treh različnih meih.

* **Nalezljive bolezni med turškimi vojniki na Ogrskem.** Iz Budimpešte poročajo: V Levoči so med odtimnimi ujetimi Turki izbruhnile razne nalezljive bolezni, med temi tudi črne koze. V mestu so vsled tega zelo razburjeni. Tudi med prebivalstvom so se začeli pojavljati slučajni nalezljivih bolezni. Devetletna hčerka nekega čevlarskega mojstra je umrla na črni kozah.

* **Nezgodna praškiških tehnikov.** Iz Prage poročajo: Včeraj popoldne je šel profesor Kollar s češke tehniko z 20 tehnikami ogledat si zgradbo novega mostu pri Rudolfinumu. Z obrežja je vodila brv na čoln, na katerem je neki inženir razlagal konstrukcijo odra. Naenkrat se je brv prelomila in vsi, ki so stali na brvi, so padli v vodo. En del ponesrečencev se je sam rešil, druge so izvlekli iz vode. Ker je en del dijakov odšel takoj domov, še niso mogli konstatirati, če je kdo ponesrečil.

* **Tovariš Koštutov umrl.** »Frankfurter Zeitung« poroča, da je v Novem Jorku umrl general Stahel, tovariš Koštutov izza revolucijske dobe. Udeležil se je tudi ameriške meščanske vojne.

* **Ponesrečena operacija.** Z Dunaja poročajo: 32letni sonrogi trgovskega potnika, Evgenij Fleischer, bi morali predvčerajšnjem operirati koščeno nosno pregrado. Zdravnik je apliciral ženi skoro en kubični centimeter razredčenega kokaina v nosno sluznico. Kmalu nato je začela bolnica bruhati, na kar je v par minutah umrla. Truplo bodo obdurali.

* **O čebuli.** Nepobitna je zveza med inteligenco in — čebulo. Najbogatejša dama na svetu, Hetty Greenova, ki je pred kratkim slavila svoj 78. rojstni dan, je prva zasledila to

zvezo. Na svoj rojstni dan je sprejela mnogo poročevalcev. V levi roki je držala čebulo, v desni roki pa kos suhega kruha, morda tudi narobe. In ko je govorila s poročevalci, je prigrizevala čebulo in kruh. »Le smejte se,« je pravila, »toda za svoje zdravje se moram zahvaliti edinole čebuli. Čebula je najboljša hrana na svetu za telo in duh. Čebula povzroča odločnost, marljivost, poštenost in trgovskega duha.« Z eno besedo: 78letna miliarderka se je kar najbolje izrazila o čebuli.

* **Železniška nezgoda.** Iz Debrečina poročajo: Na tukajšnjem kolo-dvoru je predvčerajšnjem skočil s tira tovorni vlak št. 5101. Pet vozov je bilo razbitih. En železniški delavec se je težko poškodoval. Promet je vsled tega oviran. — Iz Pariza poročajo: Blizu Argenteuilja je skočil s tira vlak, ki vozi v predmestja. Sedem vozov je padlo čez precej poševni breg. 42 oseb je bilo težko ranjenih.

Telefonska in brzojavna poročila.

VOJNA NA BALKANU.

Mirovna pogajanja. — Srbske zahteve. — Grška.

Belgrad, 6. decembra. (Posebno poročilo.) Včerajšnji ministrski svet je določil srbske zastopnike, ki bodo imeli polno moč pogajati se pri mirovnih pogajanjih v Londonu. Ministrski svet je tudi točno označil zahteve, od katerih srbski delegati ne morejo odstopiti. Srbski delegati bodo počakali v Belgradu bolgarske delegate in se z njimi skupaj napotili v London.

Carigrad, 6. decembra. Prvi turški pooblaščenec za mirovna pogajanja bo Rešid paša. Ostali pooblaščenici še niso določeni. V Carigradu so mnenja, da obstoja že sporazum glede podlage za mirovne preliminarje. Pogajanja z Grško zaradi premirja se nadaljujejo.

London, 6. decembra. Iz Sofije poročajo, da bosta tvorili prihodnjo mejo Turčije reki Marica in Ergene. Čorlu bo bolgarska obmejna postaja.

Draždane, 6. decembra. »Dresdener Neueste Nachrichten« poročajo iz Sofije, da je dobil car Ferdinand od sultana brzojavko in da ga je sultan povabil, da naj se podpiše definitivni mir v Carigradu, kjer bo car Ferdinand sprejet z vsemi častmi. Ni še gotovo, ali bo car Ferdinand sprejel to ponudbo ali ne.

London, 6. decembra. Angleški listi izražajo svojo veliko zadovoljnost, da se vrši mirovna konferenca v Londonu, upajo, da bo mir med balkanskimi državami in Turčijo skoraj sklenjen.

Atene, 6. decembra. Grška brzojavna agentura je pooblašena izjaviti, da za to, ker Grška ni podpisala premirja, še nikakor ni sklepala na to, da bi bila Grška izstopila iz Balkanske zveze, ali pa, da bi se bila Balkanska zveza razdrla. Grška noče, da bi bile s premirjem ustavljene vse akcije, ker bi potem Turki lahko mirno preskrbeli svoje čete z živili in ojačenji, kar pa bo Grška preprečila. S tem varuje Grška tudi interese Balkanske zveze. Mirovnih pogajanj pa se bo Grška udeležila ravno tako, kakor ostale balkanske države.

Berolin, 6. decembra. »Vossische Ztg.« poroča iz Carigrada, da se turški poslanik na Dunaju Hilmi paša pogaja z grškim poslanikom Streitom. Pogajata se baje zaradi miru med Grško in Turčijo ter je poslanik Streit podal Hilmi paši že gotove predloge.

Draždane, 6. decembra. »Dresdener Nachrichten« poročajo iz Belgrada, da je ministrski predsednik Pasić izjavil, da bo Srbija na mirovni konferenci v Londonu zastopala stališče, da mora pripadati vse okupirano ozemlje Balkanski zvezi, tedaj Severna Albanija Srbiji.

Premirje.

Berolin, 6. decembra. »Tageblatt« poroča o zadnjih urad pred premirjem sledeče: Ravnatelj šiferskega urada pri porti poroča, da je general Nazim paša v torek pozno zvečer brzojavil, da je premirje sklenjeno. To poročilo je izzvalo v Carigradu največje presenečenje, ker so pričakovali sklepa premirja šele v sredo. Veliki vezir je bil o tem obveščen še ponoči. O polnoči je javil Nazim paša, da je premirje z balkanskimi državami, izvzemši Grško, sklenjeno. Ob 1. ponoči je vprašal zunanji minister pri velikem veziratu, če je vest, ki jo je publicirala »Agentie Ottoman« o premirju, resnična, na kar je izvedel, da je ta vest šele sedaj prispela. Nazim paša je dostavil svojo brzojavko še: »Moje čestitke!« V Carigradu so mnenja, da je Balkanska zveza definitivno razbita.

Balkanska zveza.

Berolin, 6. decembra. »Deutsche Tageszeitung« je baje izvedela iz dobro podučene vira, da ostaja med Srbijo in Bolgarsko posebna pogodba, glasom katere je Bolgarska dolž-

na napasti Romunsko, če bi se zapletla Srbija v vojno z Avstro-Ogrsko.

Sofija, 6. decembra. Neka politično zelo dobro informirana oseba je izjavila Bolgarski, da je Srbija odstopila Bolgarski Bitoli glasom pogodbe, ki je bila prej sklenjena. Zveza z Grško se je napravila šele prav v zadnji uri in ni obsegala nikakršnih določb glede zasedenja pokrajin. Če bi Grška nadaljevala vojno s Turčijo zaradi Janine, bi storila to brez Bolgarske. Glede Soluna, ki pa ne bo ostal Grkom, se bo odločilo v mirovnih pogajanjih.

Belgrad, 6. decembra. (Posebno poročilo.) Nekateri listi so prinesli z izvestne strani poročilo, da bo prišlo povodom razdelitve sfer med zavezniški do razdora ali pa da bo prikrašena ta ali ona država, zlasti pa Srbija. Tukajšnji listi zatrjujejo, da ni nobenega vzroka za strah — ker je Balkanska zveza čvrsta in iskrena in se bo razdelitev izvršila, popolnoma pravično.

Nov ruski predlog glede Albanije.

Berolin, 6. decembra. »Lokal-anzeiger« poroča iz Pariza, da se je v francoskem parlamentu izvedelo, da namerava Rusija podati glede albanskega vprašanja nov posredovalen predlog, ki proponira, da naj ostane Albanija pod tuško suvereniteto, veselejo pa naj izjavijo Turčiji svoj desinteressement na Albaniji. Neko pristanišče in železnica do tega pristanišča naj se proklamira za nevtraln in Srbija naj dobi komercialno izkoriščanje tega pristanišča in železnice.

Praga, 6. decembra. »Narodni listy« poročajo iz Belgrada, da je neki član srbske vlade izjavil, da je Srbija z ozirom na gospodarske stike z Avstro-Ogrsko pripravljena zvezati srbske železnice z bosanskimi.

Valona.

Dunaj, 6. decembra. Avstro-ogrski in italijanski poslanik sta v Atenah protestirala proti bombardiranju Valone. Niti Avstro-Ogrska, niti Italija ne bi pripustila, da bi Grška zasedla kako mesto ob albanski obali in tudi ne otoka Sasena, ker Grška tam baje ni izvrševala svojih suverenih pravic.

Velika kneginja Jelena in ranjeni Srbi.

Belgrad, 6. decembra. (Posebno poročilo.) Princeza Jelena se vrne te dni v Rusijo. Ponovno je v zadnjih dneh obiskala ranjence in se od njih poslovila.

Belgrad, 6. decembra. (Posebno poročilo.) Po odredbi vojnega ministrstva dobe vsi ranjenci, ki zapuste bolnice, popolnoma nove obleke. Po statistiki informacijske urada je danes v vseh srbskih bolnicah, — tudi v Bitolju in v Skoplju, — nekaj čez 10.000 bolnih in ranjenih.

Srbski prestolonaslednik.

Belgrad, 6. decembra. (Posebno poročilo.) Sročil je dospel iz Soluna v Skopje prestolonaslednik Aleksander s celim štabom. Prestolonaslednik je vrnil v Solunu grškemu prestolonasledniku poset. Ni še gotovo, ali dospe prestolonaslednik že v prihodnjih dneh v Belgrad.

Bitoli.

Belgrad, 6. decembra. (Posebno poročilo.) Vest nekaterih inozemskih listov, da je srbska vojska izpraznila Bitolj in ga predala Bolgarom, ni resnična. Srbska vojska se nahaja še v Bitolju, kjer je vpeljana tudi srbska administracija.

Bolgarske in srbske železnice.

Belgrad, 6. decembra. (Posebno poročilo.) V Belgrad so dospeli bolgarski delegati, da sporazumno uredijo promet na srbskih in bolgarskih železnicah Belgrad-Svilen (Mustafa Paša) in Belgrad-Solun.

Hartwig.

Belgrad, 6. decembra. (Posebno poročilo.) Vesti inozemskih listov, da je ruski poslanik Hartwig podal svojo demisijo, je popolnoma neresnično. Hartwig živi popolno zaupanje svoje vlade, ker ne stori ničesar brez njene vednosti in ne obstoja proti njemu nikakršna nezadovoljnost.

Padel Čeh.

Praga, 6. decembra. V bitki pri Lozengradu je padel stotnik bolgarske prostovoljske čete Toušek, rod dom Pražan.

Albanija.

Dunaj, 6. decembra. Iz Valone se poroča, da se je provizorična vlada konstituirala. Ismail Kemil prevzame predsedstvo in zunanje zadeve. Ostali kabinet obstoja iz 7 ministrov, med njimi dva katoličana, 3 pravoslavni in 5 mohamedancev. Načelnika narodne milice sta Isa Boljetinac in Riza beg. Sestavil se je tudi poseben senat.

Med premirjem.

Carigrad, 6. decembra. Bolgarske in turške čete se bodo po posebnih pogodbah medsebojno provijantirale.

Turki bodo pošiljali živila ob Čataldžo. Bolgari pa bodo zalagali Odrin.

Odrin.

Sofija, 6. decembra. Pred Odrinom se je včeraj še hud boj, ker poveljnik odrinske trdnjave še ni vedel, da je sklenjeno premirje. Bolgari in Srbi so izpad Turkov iz trdnjave zavrnili in zasedli še eno zelo važno pozicijo.

Srbske zahteve.

Budimpešta, 6. decembra. »Az-Est« poroča iz Bara, da se je general Martinović izrazil sledeče: Srbi in Crnogorci so popolnoma solidarni glede aspiracij na Jadransko morje. Črna gora odobrava srbsko stališče in smatra, da bo Srbija za vsako ceno vztrajala pri svojih zahtevah.

Dunaj, 6. decembra. Listi poročajo iz Belgrada, da je izjavil ruski poslanik Hartwig, da je Rusija sicer mnenja, da se Srbiji ni treba eksponirati za kulturno zaostale Albance, od katerih bi ne imela niti kulturnega, niti vojaškega dobička. Srbska vlada pa bo podpirala srbske težnje po jadranskem pristanišču.

Shodi na Spodnjem Štajerskem.

Ptuj, 6. decembra. Politično društvo »Pozor« v Ptuj priredi v nedeljo, dne 8. t. m. dopoldne politične shode v Sv. Marjeti pod Ptujem, pri Sv. Bolfanku na Bišu in v Vurbergu. Dnevni red vseh shodov bo: Balkanska vojna in Slovenci.

Državni zbor.

Dunaj, 6. decembra. Položaj v parlamentu se je znatno izboljšal in je skoro gotovo, da bo rešil popolnoma normalno vladne predloge in nemoteno zboroval do Božiča. Govori se, da bo trajalo zasedanje zbornice do 18. ali do 21. decembra.

Češki radikali svojega obstrukcijskega sklepa formalno sicer še niso preklicali, vendar je gotovo, da njih obstrukcija ne bo onemogočila razprave. Radikali zahtevajo, da se justični odsek odlogi do torka, da bo mogoče predloge in izpremenjene koncesije vlade študirati.

Zbornica je danes rešila kot prvo točko dnevnega reda prvo branje službene pragmatike, ki je prišla zopet iz gosposke zbornice nazaj. Prvo branje je bilo takoj končano in predloga odkazana odseku. Vlada je pri včerajšnjih pogajanjih s strankami izjavila, da se obližira, da izvede pragmatiko že s 1. januarjem 1913 če jo sprejme zbornica v obliki, kakor je prišla iz gosposke zbornice in če jo akceptirajo tudi uradniške organizacije. V to svrhu se sestane v torek velika enketa, katere se udeležijo poslanci in reprezentanti uradništva.

Po končanem prvem branju službene pragmatike se je pričelo drugo branje zakonske predloge o podporah rodbinam vpoklicanih rezervistov, ki je bila včeraj v brambnem odseku sprejeta. Predloga bo še danes odobrena, nakar bo zbornica rešila rekrutni kontingent za leto 1913.

Dunaj, 6. decembra. Iz zanesljivega vira izve naš dunajski urednik, da se je dr. Šusteršič pogodil s Stürckhom in da bo njegov klub glasoval za vse vojaške pogoje in ustavil obstrukcijo proti proračunskemu provizoriju.

Dunaj, 6. decembra. Ko sta bila izvoljena generalna govornika k zakonu o podporah vpoklicanih rezervistov je bila debata prekinjena ter je koncem seje stavil poslanec Diamant vprašanje na predsedstvo, kaj hoče vlada storiti v od pomoč proti zločinom justičnega ministra, ki je po svojih državnih pravnih uvel del nezasiščano konfiskacijsko prakso, pred katero niti zbornica ni varna.

Dunaj, 6. decembra. Odsek za državne nastavitve se sestane danes ob 4. popoldne, da se posvetuje o službeni pragmatiki.

Dunaj, 6. decembra. Zbornica ne bo zborovala v soboto, ponedeljek in torek, da bodo imeli odseki čas za razpravljanje o predloženih zakonih.

Situacija.

Dunaj, 6. decembra. Zunanji minister Berchtold je bil danes ob 10. dopoldne v dolgi avdijenci pri cesarju.

Budimpešta, 6. decembra. Ogrski domobranski minister Hassay je imel danes dolgo konferenco z grofom Tiszom. V kuloarij državne zbornice kroži vest, da je mednarodni položaj skrajno resen.

Sankcionirani sklepi.

Dunaj, 6. decembra. Uradni list prinaša danes sankcionirane sklepe delegacij.

Zopet radi »velezdaje« aretirani.

Zagreb, 6. decembra. Policija je aretirala 14 visokošolcev, češ da so ob priliki proslavljenja promocije dr. Nika Nikića prepevali srbske pesmi ter z govori proslavljali zmage balkanskih slovanskih vojsk, obsojajoč

ob enem protislovansko avstrijsko politiko. Aretiranci so večinoma Srbi. Kakor se zdi, se v Zagrebu zopet pripravljajo nov »velezdajniški« proces.

Roparji.

Lvov, 6. decembra. Listi poročajo iz Varšave, da so v vasi Topadli napadli roparji prebivalce, hiše deloma zažgali, deloma porušili, prebivalstvo pomorili in oropali vsa vas. Na to so roparji izginili.

Pomiloščen morilec.

Ogrsko Gradisce, 6. decembra. Morilec Toman, ki je umoril nekega sebi podobnega človeka, da bi dobil visoko zavarovalnino je bil pomiloščen.

Carjevič.

London, 6. decembra. »Daily Mail« poroča iz Petrograda, da bo carjevič najbrže ostal hrom na levi nogi.

Petrograd, 6. decembra. Ker je bolezen ruskega prestolonaslednika zelo resna, ga namerava car poslati na jug, najbrže v Italijo. Spremljal ga bo knez Galicin.

Angleška vojna mornarica.

London, 6. decembra. Kanadska vlada je predložila parlamentu predlog, da naj Kanada prispeva k angleškimi mornariškimi stroškom 70 milijonov funtov šterlingov, ter na ta način pripomore Angliji, da obdrži prvenstvo na morju.

Tripolitanijska.

Rim, 6. decembra. Te dni se prično dela za konstrukcijo železnice iz Ghorana v Suani Ben Aden, ki naj bo začetek železniške proge v notranjost dežele čez Azizias do Ghariana. Železnica bo dolga 20 km. Med tem delajo pri Aziziasu mnogo jarkov, ki naj preskrbujejo v notranjost prodirajoče Italijane z vodo.

Ministrska kriza na Japonskem.

Tokio, 6. decembra. V izrednem ministrskem svetu so podali predvčerajšnjem vsi japonski ministri svojo demisijo. Cesar bo demisijo celokupnega kabineta najbrže sprejel ter poveril sestavo novega kabineta kneza Katsuri ali grofu Teranchiju.

Darila.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od 15. do 30. novembra 1912 darovali: 100 K: Josip Ivančič, profesor v Gorici; 30 K: Alojzij Vodnik, kamn. mojster v Ljubljani; 25 K: Dr. Josip Stare, c. kr. fin. prok. adj. v pok. v Ljubljani; 20 K: Dr. Vladimir pl. Globočnik, sekc. nač. na Dunaju, eksc. dr. Francišek Sedej, knez in nadškof gorški, Luka Svetec, c. kr. notar v Litiji, dr. Henrik Tuma, odvetnik v Gorici, Ant. Sušič, c. in kr. polkovnik v Celju; 15 K: dr. Fran Jurtela, odvetnik v Ptuj; po 10 K: Jos. Stritar in F. Gasparin, oba c. kr. profesorja na Dunaju, Ivan Hutter, katehet na realki v Celovcu, Jos. Mejač, nadrevident j. ž. na Dunaju, eksc. Mihael Napotnik, knez in škof lavantinski, dr. E. Bretl, zobozdravnik v Ljubljani, dr. Valentin Štempihar, odvetnik v Kranju, Anton Mladič, okrajni sodnik v Šmarju p. J., Edmund Kavčič, trgovec in dr. Anton Švigelj, odvetnik oba v Ljubljani, Fran Žužek, c. kr. nadinženir v Gradcu, dr. Josip Spešič, zdravnik v Središču, Ivan Mankoč v Trstu in Josip Zupan, dekan Dolina p. T.; po 8 K: dr. Karel Pauere in Franc Kolenc, oba c. kr. dvorna svetnika v Gradcu; po 6 K: Rajko Perušek, c. kr. profesor v Ljubljani in dr. R. Pipuš, odvetnik v Mariboru; po 5 K: Fr. Cerar, tovarnar v Domžalah, dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, Fran Peterlin, c. kr. sodni svetnik v Kranjski gori, Josip Berliog, trgovec v Rogatcu, Norbert Zanier, veletržec v St. Pavlu p. Pr., Vladko Ternovec v Trstu, Josip Smodej, notar v Vel. Laščah, Franjo Oset na Vranškem pri Celju, in dr. Andrej Kuhar, c. kr. notar v Trebnjem; po 4 K: T. Hribar, trgovec v Gorici; po 3 K: dr. Josip Tominšek, c. kr. gimnazij-ski ravnatelj v Mariboru, Valentin Kopitar, upravnik »Slov. Naroda« v Ljubljani, Josip Medica, St. Peter na Krasu, Julija Štor, zaloga čevljev v Ljubljani; po 2 K: Anton Kolar, župnik, Sv. Ilj pri Velenju, Matej Ražun, župnik, St. Jakob v Rožu, dr. Stefan Rajh, odvetnik v Ribnici, dr. Tomaž Romih, ravnatelj meščanske šole v Krškem, Alojzij Bizjak, notarski kandidat v Kranju. Vsega skupaj 509 kron.

Društveni odbor potrjuje z iskreno zahvalo prejem tega zneska in spominja rodoljubno slovensko občinstvo, da trpe naši dunajski dijaki razun vsled beže in draginje, v novem času tudi vsled svoje narodnosti. Darove sprejema I. blagajnik dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Bräunerstrasse 10.

Izpred sodišča.

Obsojen župnik-hujskač proti Crti-
Metodovi družbi.

Umrta je na Ledinah Julija Slabotova, članica tamošnje podružnice C. M., vrla Slovenka. Pogreba se je udeležila seveda tudi C. M. podružnica in je položila na grob drage rajne tudi venec. — Vsem je bilo to všeč, vsem se je zdelo tako lepo delo, samo edini župnik na Ledinah Ivan Jelenec se je zgražal kot katoliški duhovnik nad tem bogoljubnim delom. Pokazal je kisli obraz že pri pogrebu, duška svojemu sovraštvu pa je dal na prižnici. Grmel je ta katoliški paša nad svojimi vernimi ovčicami, ko je govoril o evangelijskem nesrečnej, ki je padel med razbojnike, in napadel blagotvorno C. M. družbo na tak sirov način, ki je gotovo pod častjo človeka, ki zahteva, da se ga prišteva omikanim in olikanim ljudem. Med drugim je poudarjal ta nesrečnej, da je C. M. družba protiverska, proticerkvena, svobodomiselnja in proustozidarska in je obljubil, da se ne bo udeležil nobenega pogreba več, pri katerem bodo zastopana taka društva kakršna je C. M. družba. — O župnikovi karakteristiki dovolj, obsojajo ga pametni duhovniki in — sodilo ga bo tudi ljudstvo samo. Obsodila pa ga je tudi posvetna oblast, kajti dandanes župniki in sploh duhovni tudi na prižnicah niso več nedotakljivi. Pred okrajnim sodiščem v Idriji se je vršila tozadevna obravnava in župnik Ivan Jelenec je bil obsojen na 300 kron globe ali v silščaju neizterljivosti na 1 mesec zapora.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Ciganska vojska pred Višnjo goro.

Že v poletnem zasedanju se je novomeško porotno sodišče bavilo s slučajem, ki se je zgodil v Vel. Brusnicah in zdaj se bo to sodišče zopet bavilo s ciganskima družinama Rak in Reikhardt ali Reihert in zopet se gre za uboj, ki ga je storil cigan nad ciganom.

Pri zadnji porotni razpravi sta v slučaju ciganske uboja Rak-Reihert nastopali kot glavni prič »ženi« ubitih ciganov, sestra Jožefa in Bernarda Fuhla, hčeri cigana Franceta Grila. Pri uboju v Vel. Brusnicah je najprej cigan Rihard Reihert ubil cigana Valentina Raka, a potem ko so domačini prihiteli na prizorišče, je sin posestnika Brulca ubil cigana Reiherta. Pri tem poboju ste bili ranjeni tudi ciganki Fuhl — in značilno je, tudi pri tem novem uboju pri Višnji gori je bila ena teh cigank zopet težko ranjena, njen oče pa ubit.

Dne 26. avgusta se je vršila porotna razprava glede ciganskega uboja v Brusnicah, pri kateri razpravi sta nastopili imenovani ciganki kot prič. Zvečer ste se vrnili v St. Vid pri Zatični, kjer sta se sešli z njiju očetom Grilom. V istem času se je nahajala v Ivančji gorici ciganska družina Gartner, ki je živela v prijateljskem stiku z Grilovo družino. In kot bi se dogovorili, sta drugi dan v okolico prišli tudi ciganski družini Rak in Reihert. Vse te družine se bavijo z gozdom. Raki so Štajerci, Reiherti so Kranjci.

Drugi dan so se ciganske družine pomikale naprej proti Višnji gori. Družina Gril se je nastanila v Dragi pri Brozevičevi hiši, kjer so dobili kot stari znanci prenočišče pod kozolcem. V bližini tam pod Jančevim kozolcem je prebivala Gartnerjeva družina.

Proti večeru se je Gril s svojima soprostama napotil v bližnjo gostilno Potokarjevo. Tam je starejši cigan Titus Reihert tovarišu Grilu še plačal nekaj za okrepčilo. Med tem ko je ciganska družba sedela v gostilni, so prišli cigani Alojz, Edmund in Viljem Rak do gostilne in so tam skozi okno zapazili svoje tovariše sedeče pri mizi. Ko so šli ti v gostilno ven, so se podali k Gartnerjevi družini, pa cigani Raki šli notri v gostilno. Med pijačo se je raznel razgovor o nedolžnih tovariših ter o izidu porote razprave glede ciganske vojske v Vel. Brusnicah. Jezili so se nad očetom obeh cigank. Rekli so, da ga morajo še tisto noč prefarbati. Ta-

krat v gostilni navzoča priča domačin Franc Lavrič je med drugim slišal tudi ta razgovor: Bomo tistega črnega, ki je bil bos. (To je bil cigan Franc Gril.) Predno bo jutraj, bo že bel. Tako ga bomo, da bodo še klobase iz njega delali. — Eden izmed njih je rekel, da je hotel že preje, ko je bil Gril še v gostilni, skozi okno skočiti, pa da sta mu to ostala dva tovariša zabranila. Ko so izpili nekaj vina in žganja, so naročili še črno kavo, s katero pa naj se počaka, da se vrnejo. Nato so odšli.

Med tem ko je ta čedna trojica sklepala o življenju tovariša Grila, se je ta in Vitus Reihert ter njegova hči Albina Huber poslovali od Gartnerjeve družine, ki je prenočevala v Dremiljevi hiši. Gril se je napotil v kakih pet minut oddaljeno prenočišče, kjer je bila tudi njegova »žena« Marija Petan z otroci vred. Ko se je Gril pripravljal k počitku, so prišli dva ali trije do kozolca in na Orilovo vprašanje kaj imajo tam opraviti, so le-tega napadli. Eden ga je udaril z žilovko preko glave in ko je Gril ta napad skušal odvrniti, ga je prvi napadalec s sekuro udaril po hrbtu, drugi pa je vzel žilovko ter z njo udaril po Grilu. Nastalo je splošno vpitje. Napadalec sta klicala svoje tovariše, Grilove ženske pa so vpile na pomoč. Grilova družba je zbežala izpod kozolca v bližnjo hišo, kjer so ranjenega Grila ženske skrile pod posteljo gospodinje Brozevič.

Od tega trenutka dalje so se tu vršili grozoviti prizori. Brozevičeva je imela male otročičke v hiši, kamor so bombardirali zunaj stoječi nako so bombardirali zunaj stoječi napadalc. V hiši je bila tisto noč tudi 62letna Zofija Lavrič, ki je iz strahu pred cigani zbežala za peč in da ne vidi strašnih prizorov v hiši in okoli hiše, se je obrnila v steno. Napadalec zunaj so se pridružili še drugi cigani. Od vseh strani se je pričel naskok na hišo. Pobili so vsa okna, skozi katera so padali koli v hišo. Potem so se lotili vežnih vrat kar s sekuro. Kakor priče izpovedo, je v sobo prvi prilomastil stari Reihert in sicer skozi napol razbita vrata, drugi so mu sledili. Reihert je divje zavpil: Gril mora umreti! Ženske so zavpile. Zofija Fuhl, hči ogroženega Grila, ki je ležal skrit pod posteljo, se je vrgla med napadalec ter s svojim telesom ščitila očeta. Napadalc so se je lotili ter jo težko ranili. Zofijino Fuhl so potegnili od postelje, izvele je ranjenega Grila ter ga neusmiljeno obdelovali z nožem. Že na pol mrtvega so privlekli pred hišo, kjer so mu s sekuro presekali komolčno okostje. Gril je takoj na to pred hišo vsled izkrvavljenja umrl. Zdobol je 16 večinom težkih poškodb. Lahko poškodovani so bili tudi gospodinja, pri nji stanujoča deklica Sofija Lavrič, ciganka Marija Petan: težko ranjena pa je bila ciganka Fuhl, ki je svojega očeta branila. Po končanem dejanju šele so prišli bližnji sosede na lice mesta. Ko so hoteli poklicati orožnike, so jim cigani zagrozili, da jih postrele.

Ciganska družba se je še v tisti noči razpršila. Reiherta in njegovo hči so orožniki že drugi dan prijeli. Vsem trem Rakom pa se je posreči-

lo zbežati na Štajersko, kjer so jih šele 9. novembra zasačili v Laškem trgu. Reihert je izpočetka vse tajil; niti družbe Rakov ni hotel poznati.

Tako imamo v zaključek zasedanja pet obtožencev na zatožni klopi: Alojz, Edmund in Viljem Rak, Vid Reihert in njegova hči Albina Huber. Prva dva v glavnem priznata svojo krivdo, skušata pa popolnoma razbremeniti vse ostale tovariše. Izgovarjata se tudi na svoje cigansko pravo: Gril je enega izmed nas napadel in ker mi ne tožimo svojih ljudi, jih sami kaznujemo. — Reihert in njegova hči Albina Huber odločno tajita, da bi se bila količjak udeležila te vojske. Reihert trdi, da je prišel Grilu še na pomoč s tem, da je oba Raka (Lajza in Edmunda) potegnil proč, ko sta Grila imela pred vežo. Da je bil tudi on krvav, se zagovarja s tem, da je tisti dan 4 ježe odrli ter se s tem okrvavel. Učenjaki na Dunaju pa so z gotovostjo konstatirali, da so krvave sledi na Reihertovi obleki od človeške krvi. Odločno tudi tajita, da bi bil on s sekuro prodrl v sobo Brozevičeve hiše, kakor to nekatere priče izpovedo.

Porotnikom je bilo stavljenih 17. vprašanj, razdeljena v tri poglavja in sicer na javno nasilje, uboj in težko telesno poškodbo.

Sodni dvor je na podlagi pravoreka porotnikov razsodil: Viljem Rak, Vid Reihert in Albina Huber se oproste vseli točk obtožbe. Nasprotno pa se obsodita Alojz in Edmund Rak oba skupaj radi hudodelstva uboja in javne posilnosti. Alojzij še posebej radi težke telesne poškodbe in sicer Alojz na 7 in pol leta, Edmund Rak na 7 let težke ječe. Potem imata oba skupno Brozevičevki plačati 60 K za poškodbo na pohištvo, Alojzij Rak še posebej deželni bolnici v Ljubljani 55 K za zdravljenje Josipine Fuhl, ki jo je Alojzij Rak težko poškodoval. Josipina Fuhl se glede svojega zahtevka zavrne na civilno pravno pot.

Ta ciganska drama je imela humorističen zaključek. Obsojena Rak nista hotela razumeti svoje obsodbe. Predsednik jima jo ponovi v nemškem jeziku. Nastane ogenj med cigani: Zu viel, viel zu viel! Nichtigkeitsbeschwerde, zugleich Strafantritt. To je rekel eden. A drugi, Alojz takoj skoči proti njemu in ga ježno zavrne: Was glaubst denn! Sieben Jahre, keine Kleinigkeit! (Vse v smeh!) Predsednik ju skuša pomiriti, češ, z ničnostno pritožbo in z nastopom kazni ne bo nič, ampak vzklic lahko vložita proti previsoki kazni. »Ja, also wir werden halt Befurhung machen.« Med oproščenimi tremi je bil Reihert očitno presečen.

Ta pravda stane državo blizu 2000 K: samo konstatiranje na Dunaju, da Reihertove krvne sledi niso od ježa, ampak človeške, stane blizu 1000 K, pa vseeno ni nič pomagalo.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Negovanje las s Pixavonom
na znanstveni podlagi.
Resnično najboljši način za jačanje kože na glavi in krepitev las.
Steklenica stane 2 kroni 50 vin.
Zadostuje za več mesecev.

PIXAVON

Popov
najboljša ruska
čajova znamka.

Forman
profi nahodu
Pozor: Nahajajo se ponorebde popolnoma brez vrednosti prevratljivo podobno zavite. Zahtevajte izrecno Forman! 3907

Meteorološko poročilo.

Vilina nad mejem 300-2 Srednji vršni tlak 736 mm

dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
5.	2. pop.	744.1	2.4	sl. jug	jasno
„	9. zv.	743.7	-2.5	sr. svzh.	„
6.	7. zj.	742.7	-6.3	„	megla

Srednja večerajšnja temperatura -1.0° norm. -0.3° Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Službo v pisarni ali temu primerno lise

dovršen četrtošolec

zmožen tudi slovenske stenografije. Prijazne ponudbe pod šifro „Četrtošolec“ na uprav. Slov. Nar. 4340

Išče se izveščana ženska moč
dobro prodajalka

manufakturnega in špecerijskega blaga, večša slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Plača po dogovoru. Ponudbe na trdko Ivan Budkovič, Semič, Dolenjsko. 4318

Praznisodi

od malage in konjaka po 16, 25, 32, 64, 120, 240, in 300 l, so na prodaj. Fr. Kham, trgovina s specerijami, delikatesami in vinarno. 4352

Pekarija

se odda v najem.

Pogoji se dobe pri Francu Orla, posestniku v Radovljici št. 6. 4356

Gospodična išče službe
knjigovodkinje ali blagajničarke.

Nastopi lahko takoj. Cenjene ponudbe pod „Vestna št. 123“ 4336 na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Izvrstne glashbene instrumente

najličnejše izvršitve in najboljše kakovosti dobavlja c. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, razpošiljalnica glasbil v Mostu št. 2394 (Češko). Harmonike po K 5—, violine po K 5-80, citre K 4-80, orglice 80 h, okarine 70 h, piščalke K 1-70, pihalni akordeoni K 2-50 v najbogatejši izbiri. Glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo vsakomur gratis in franko. — Razpošiljanje po povzetju ali denar naprej. — Brez rizika. — Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Čas je za bližajoči se božič z dopisnico naročiti moj bogato ilustrirani glavni katalog s 4000 slikami porabnostnih predmetov in darilnih stvari vseh vrst, ki ga dobite gratis in franko. — c. kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, razpošiljalnica Most št. 2402 (Češko). Nikljasta žepna ura K 4-20, srebrna ura K 8-40, nikljasta budilka K 2-50, ura na nihalo K 3-50, urs s kuhavico K 5-80, harmonike K 5— violine K 5-80, samokres K 6—, Manufakturno, usnjato, jekleno blago, gospodinski predmeti, kadilne priprave, igrače itd. v najbogatejši izbiri. Razpošilja se po povzetju. Brez rizika. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Ključavničar

z obema izpitoma za kurjače pri parnih kotlih in kot strojevodja, ki zna samostojno popravljati kotle in raznovrstne stroje, 32 let star, oženjen, zmogljiv slovensčine, hrvaščine in nemščine ter nekoliko italijansčine, želi svojo službo takoj spremeniti.

Ponudbe na upravnitvo „Sl. Nar.“ pod „P. P. 200.“ 4313

5 vinarjev

vas stane dopisnica, s katero lahko zahtevate moj najnovejši, 4000 slik obsegaajoči glavni katalog, ki vsebuje bogato vsebino potrebnih porabnostnih predmetov in primernik daril, ki ga pošljem vsakomur za stonj in poštne prosto.

Razpošiljalnica JAN KONRAD, c. in kr. dvorni dobavitelj, Most št. 2399 (Češko).

Prave nikljaste žepne ure K 4-20, 5— in več. Nikljaste budilke K 2-90, harmonike K 5—, violine K 5-80, samokres K 6—, Razpošilja se po povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Pred Božičem

naj bi vsak, kdor ima zanimanje za božična darila, po dopisnici naročil moj bogato ilustrirani glavni katalog z veliko izbiro božičnih daril. Katalog se vsakemu pošlje gratis in franko. — Razpošiljalnica JAN KONRAD, c. in kr. dvorni dobavitelj, Most št. 2403, Češko. — Nikljaste žepne ure K 4-20, boljše 5 K, srebrna ura z verižico in obeskom 12 K, žepne, budilne, stenske ure, glasbila, manufakturno, usnjato, jekleno blago, gospodinski predmeti, optično blago, kadilne priprave, toaletni pripomočki, igrače, orožje itd. v bogati izbiri po najnižjih cenah. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Brez rizika. Razpošiljanje po povzetju ali če se pošlje denar naprej.

Razglas.

Dne 16. decembra 1912, ob 11. uri dopoldne se odda pri podpisnem uradu na javni dražbi v zakup

občinski lov Suhadole

za dobo od 1. januarja 1913. do 30. junija 1917. — Dražbeni pogoji so tu uradno na vpogled in pri c. kr. okr. glavarstvu v Kanknu.

Županstvo občine Suhadole.

J. Urbanc

župan

4354

Pristna nikljasta remontoirska ura
na sidro, sistem Roskopf, patent se. 1000 K odprta v dobro se zapirajočem okvirju z varstveno ploščo, z lepimi, zloženimi figurami, kot kolektorji, ladje, železnice, sejalci, jahač, rudarjem, vrtnarjem, četrij, z emajliranim kazalnikom in sekundnim kazalcem, natančno regulirana K 5-20. Brez rizika! Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošljite proči povzetju primarno smolna svetlova firma in tvornica ur JAN KONRAD c. in kr. dvorni dobavitelj, Most št. 2367 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo gratis in franko.

Štev. 5955

4357

Oglas.

Pri podpisnem glavarstvu je takoj popolniti

mesto pisarja

Prednost imajo poučevanja večji godbeniki. Mesečna plača 140—150 kron. Dobi tudi lahko postranskega zaslužka.

Glavarstvo občine Buzet, (Istra).

Sirotiče Pépinville, 23. VIII. 1911.

Marienhaus Basel, 2. oktobra 1911.

Brno, v septembru 1910.

Sirolin „Roche“

in njegovo
člslanje

Usojamo se Vam z veseljem javljati, da smo pri naših otrokih z Vašim Sirolinom »Roche« dosegli dober uspeh in Vam za to izrekamo največjo zadovoljnost. — Pri kašlju in boleznih v vratu je učinkovalo dobro, nakar so otroci začutili olajšanje in ublaženje.

Sestra Maria Leo Jozanova,
prednica.

Že dalj časa mi Vaš Sirolin pri kataru, obolenem vratu in influenci izbornu služi. Rada bi Vaš izdelek naklonila tudi ubogim bolnikom, ki jim kot bolniška postrežnica strežem, da bi jim z Vašim krepkim zdravilnim sredstvom zopet pripomogla do zdravlja.

Usmiljena sestra G. iz
kongregacije sv. Križa.

Ob sklepu letošnje počitniške kolonije si usoja vdano podpisano društveno vodstvo z izrazom najtoplejših zahvala vljudno javljati, da je tudi to leto Vaš Sirolin najugodnejše vplival na gojence, ki so ga uživali na zdravniško odredbo.

Brnska počitniška kolonija Gross-Üllersdorf.

Gospodična išče hrano in stanovanje

pri boljši rodbini. — Ponudbe pod št. 120 na upravnishvo »Sl. Naroda«.
4335

Lepa na novo sezidana enonadstrodna hiša

s poljem in vrtom v Mengšu se takoj odda ali prodaja pod zelo ugodnimi pogoji. Dopisi na upr. »Sl. Nar.«.
4330

Pozor! Od jutri naprej se prodaja Trgovci! galanterijsko blago in pletenine

iz konkurzne mase Ludovika Dolenca v Prešernovi ulici pod tvorniški cenami.

Loterija v korist „VIRIBUS UNITIS“
pomožnega društva za boje na pljučih.
6075 dobitkov v skupni vrednosti **80.000 K**
Glavni dobitnik 30.000 kron vrednosti.
Prvi trije glavni dobitki se po odbitku dobitkarine izplačajo tudi v gotovini.
Žrebanje nepreklicno 23. januarja 1913.
Srečke po 1 krono
se dobivajo po vseh menjalnicah, trafikah, loterijah ter pri loterijski upravi, Dunaj, I. An der Hilben št. 1.

SIJAJNA ZMAGA!
v damskih raglanih. — Ravno kar dospelo čez 2000 komadov 135 cm dolgih od 10 K naprej, ki so stali preje od 40 K do 60 K. — Istotako znižane cene raglanov, zimskih sukenj in oblek za gospode.
„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Mestni trg št. 5.

Št. 40027.

4339

Vabilo.

Že mnogo let se oproščajo blagotvoriteltji čestitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemljejo

oprostne listke na korist mest. ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje trgovci: **J. C. Haman, Mestni trg, št. 8., Vaso Petričič nasl. J. Samec, Mestni trg, št. 21. in L. Schwentner, Prešernova ulica št. 3.**

Vrhutega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta, raznašal mestni sluga tudi letos oprostne listke po hišah. Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti **1. krono** in na vpisalni polji poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Pisnim pošiljkatem bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja. Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 4. decembra 1912.

Župan: **dr. Ivan Tavčar l. r.**

Št. 38586.

4358

Razglas

javne konkurence: (regulačni načrt).

Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 19. novembra 1912 se v svrhu nabave splošnega regulačnega načrta za severni del mesta Ljubljane razpisuje javno konkurenco za vse strokovnjake na polju zazidavanja mest in so se za nagrade določile sledeče cene

1. cena 1000 kron **2. cena 600 kron** **3. cena 400 kron** in 200 kron je komisiji v razsodišču še na razpolago za eventualni nakup ali nadaljno nagrado drugih načrtov.

Pri osnutku načrta se bode posebno ozirati na ugodno zvezo z obstoječim delom mesta in pa na način zazidavanja.

Razsodišču načeljuje mestni župan. Razsodišče obstoji iz stavbnega in olepševalnega odseka občinskega sveta, treh uradnikov mestnega stavbnega urada, zastopnika mestnega fizikata, enega zastopnika c. kr. deželne vlade in deželnega odbora ter c. kr. profesorja inženirja g. Jaroslava Foersterja v Ljubljani.

Načrti se morajo najkasneje do 1. februarja 1913 do 12. ure opoldne oddati v mestnem stavbnem uradu v Ljubljani.

Situacijski naris s potrebnimi višinskimi točkami in navodili se dobi pri mestnem magistratu ljubljanskem proti vpošiljavi 5 K.

Mestni magistrat v Ljubljani.

dné 3. decembra 1912.

Župan: **dr. Ivan Tavčar l. r.**

2 dijaka

se sprejmeta takoj ali pozneje k boljši rodb. na hrano in stanovanje Glasovir na razpolago. — Dopisi pod „2 dijaka“ na upravnishvo »Sl. Nar.«
4171

Iščemo

marljivih = sotrudnikov!

Oddelek za srečke Češke industrijske banke.

Zastopstvo za jugoslovansko ozemlje Ljubljana. 4306

BLUZE,

krila, kostume, plašče, pel-rino, predpasnike,

otroške oblekice

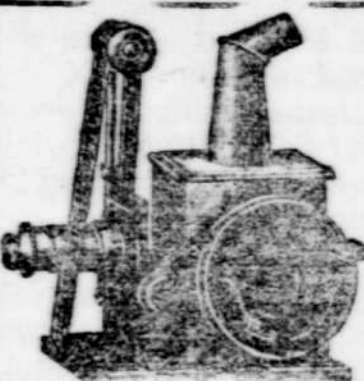
plaščke, klobucke, havbice, čepice,

higijenične potrebščine za novorojenčke

in vsako modno blago pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Primerno božično darilo

za otroke je moj kinematograf, obenem tudi laterna magica. Visok je 36 cm s 3 barvašnimi filmi (trakovi slik in 6 steklenimi slikami, 3 1/2 cm šir., petrolejska svetiljka, reflektor in navodilo kompletne v kartonu K 14-). S tem kinematografom se od mladih in starih radi videne žive slike pričarajo na steno. Mehanizem je prav natančen in preprost, da ga vsak otrok z lahkoto vodi. Po povzetju razpošilja **Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj, Mešt. št. 2389 (Češko).** Bogato ilustriran glavni katalog s 4000 slikami vsakomur zastoj in pošt. prosto.

Pozor! Proda se trgovina

z mešanim blagom in železnino v lepem trgu v sredini glavnega trga ki obstoji že 30 let in je zelo na dobrem glasu. Trgovina se prodaja pod zelo ugodnimi pogoji radi smrti sedanjega gospodarja. V trgu je železnika postaja in zelo velika okolica s 15.000 dušami. Dalnja vprašanja se prosijo poslati na uprav »Slov. Naroda« pod šifro: „Lepa hodočnost“.

Novost!

Št. 99 3/4 R. Nikljasta remontoirka na sidro sistem „Roskopf“, pat. natančno regulirana in re-pasirana, s pristnim radijem zračnim kazalnikom da se tudi

v temi razloči čas. Trajna svetilnost. Komad K 8-50. Za vsako uro triletno pismono jamstvo. Po povzetju ali denar naprej razpošilja prva tvornica ur **Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj v Moštu št. 2371 (Češko).** Bogato ilustrirani glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo zastoj in poštine prosto.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, Miklošičeva cesta 8.

se priporoča.

Zaloga

angleškega blaga.

2092

Umetni in trgovski vrtnar Ivan Bizovičar

Ljubljana, Kolezijska ulica šte. 16

1542

izvršuje šopke, vence in bukete

za razne prilike. — Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.

Piramidna in kroglasta lavorjeva drevesa ter dekorativne cvetlice

v veliki množini po zmernih cenah. — Naročila na delo hitro in vestno.

Št. 1053/pr.

4351

RAZPIS.

Na porodniškem oddelku deželne bolnice, oziroma na c. kr. babiškem učilišču je izpraznjena

služba šolske babice

z letno plačo 1000 K, aktivitetno doklado 100 K ter s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg teh prejemkov uživa šolska babica še državno nagrado v letnem znesku 105 K ter prosto stanovanje in prosto svečavo v dež. bolnici.

Prošnjam za to službo je priložiti krstni list, domovinski list, navstno spričevalo, zdravniško potrdilo o fizični vsposobljenosti, babiška diploma in dokazilo o popolnem znanju slovenskega in nemškega jezika ter je v njih tudi navesti, če je prosilka samska ali omožena in kje je do sedaj izvrševala prakso. Tako opremljene prošnje je predložiti

do 10. januarja 1913

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1912

Št. 39.153/12.

4359

Razglas.

Radi razširjenega nastopa kolere v Carigradu in evropski Turčiji, odredilo je c. kr. ministrstvo za notranje zadeve z razpisom z dne 18. novembra t. l., št. 6845/S.,

pešdnevno zdravstveno nadzorovanje vseh iz evropske Turčije dohajajočih oseb.

Da se zamore to nadzorovanje točno izvrševati, odreja mestni magistrat, da vsi hotelirji, gostilničarji in sploh vsi, ki oddajajo prenočišča in stanovanja, ravnotako tudi poglavarji družin glede družinskih udov, naznanijo takoj vsako iz evropske Turčije došlo osebo pri mestnem zglaševalnem uradu, v slučaju sumljivega obolenja pa to nemudoma prijavijo. Zdravstveno nadzorovanje se vrši za čas petih dni brez osebnega nadlegovanja in brez omejitve prostega prometa.

Prestopki proti tej odredbi se bodejo v smislu ministrske naredbe z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198 kaznovali.

Pri tej priliki opozarja mestni magistrat, da je še vedno v veljavi ministrska naredba z dne 10. septembra 1911, drž. zak. št. 183, ki prepoveduje oziroma omejuje uvoz in prevoz naslednjega blaga oziroma predmetov iz evropske Turčije:

1.) rabljenega osebnega perila, stare in nošene obleke (rabljenih efektov), rabljenega posteljenega perila (rabljenega posteljnega puha).

Ce se odpošljejo taki predmeti kot potna prtljaga ali v slučaju preselitve, podvreči jih je glede zdravstveno-policijske revizije in zdravstveno-policijskega postopanja od slučaja do slučaja veljavnim posebnim določbam.

2.) Prepovedan je nadalje uvoz in prevoz cap in cunj.

Izvezte so pa:

a) cape in cunje, ki se odpošljejo kot veletržno blago, stisnjene in v balah zvezane z obroči;

b) sveži odpadki iz predilnic in tkalnic, iz konfekcijskih zavodov in iz belilnic; umetna voda, shoddy in odpadki novega papirja.

Prevoz sub 1.) in 2.) označenega blaga in predmetov pa je dovoljen, če so tako spravljene, da je vsaka manipulacija z njimi med potom nemogoča.

Razkužbi podvreči sme se le ono blago in one predmete, ki jih krajna zdravstvena oblast smatra za okužene.

Mestni magistrat ljubljanski,

dné 30. novembra 1912.

Župan: **dr. Ivan Tavčar l. r.**

Avstr. amerikan. :: zaloga čevljev :: Prešernova ul. 50.

12⁵⁰

16⁵⁰

Naši čevlji po kakovosti, :: priležnosti in eleganci :: prekose vsako konkurenco.

Zaloga sloviti „PALMA“ gumijevih podpetnikov.

